

Investigation of Postgraduate Studies on the Subject of Comics

Süleyman TEMUR*¹

Received: 07.06.2023

Accepted: 12.09.2023

Published: 30.12.2023

DOI: 10.52974/jena.1311051

Abstract:

The use of contemporary teaching materials has been clearly stated in the revised curriculum in line with the constructivist approach. Depending on this situation, the importance of the materials to be used in the learning and teaching process has increased in order to create an effective classroom climate. As a matter of fact, teaching materials help students to construct their own learning by actively involving them in the process and to ensure permanent learning for students. One of these teaching materials is comics. As a matter of fact, comics are a multifunctional teaching material in which text and visuality are blended and presented to the reader. For this reason, it was aimed to determine the trends of graduate studies published on the subject of comics between the years 2005-2022 and to increase the awareness of education staff about comics. In the research, document analysis was used as a data collection tool within the scope of qualitative method. The findings were subjected to content and descriptive analysis. As a result of the research, it was concluded that the postgraduate studies on the subject of comics were mostly published at the master's level, in Turkish in 2022, in Istanbul University, Social Sciences Institute and Graphics Department. In addition, it is seen that the most qualitative method is used as the research methodology, the test/survey/scale is used the most as the data collection tool, and the t-test is used the most in the predictive category in the data analysis technique. In terms of sampling method, it was observed that purposive sampling was used the most in qualitative design, the sample group was 5-8 in primary education and the sample size was in the range of 101-300. When the graduate studies were examined by subject areas, it was observed that the most studies were conducted on measuring the effect of comics on academic achievement and attitude. In this context, it can be said that the studies on the subject of comics have increased in recent years and that there have been studies on comics in many different fields.

Keywords: Comics, graduate studies, methodological analysis, tendency.

Atf:

Temur, S. (2023). Investigation of Postgraduate Studies on the Subject of Comics. *International Journal of Education and New Approaches*, 6(2), 217-267. <https://doi.org/10.52974/jena.1311051>

¹Niğde Ömer HalisDemir Üniversitesi, Türkiye. Orcid ID: 0000-0002-5203-6553

*Corresponding Author: temursuleyman19@gmail.com

INTRODUCTION

It is an undeniable fact that traditional teaching models that adopt the behaviorist approach have deficiencies in many aspects. As a matter of fact, the problems experienced in making abstract concepts concrete and the inability to use the acquired knowledge practically in daily life stand out as the shortcomings of traditional teaching models (Cacim, 2018; Yıldırım, 2020). In addition, behavioral theories accept the learner as a simple mechanism. Explaining learning with a stimulus-response link, it sees the individual as a passive receiver of information (Pritchard, 2017). These deficiencies necessitated revisions in the field of education, and as a result, the constructivist approach, which is an alternative learning model, came to the fore (Yazlık, 2020). The constructivist learning model is a model in which education is designed in line with the learning phenomenon by moving away from the traditional teaching method and in parallel with the mental processes and value judgments of individuals (Jonassen, 1994). For this reason, education workers should benefit from this teaching model in the learning and teaching process. As a matter of fact, in scientific studies, it has been observed that the use of the constructivist learning model in the learning and teaching process has a positive effect on student attitude towards the course (Ada, Baysal & Kadioğlu, 2009; Ataç, 2023; Borich, 2017; Brooks ve Brooks, 1993; Erdem-Süren, 2019; Erşahan, 2016; Huang, Rauch ve Liaw, 2010; Karakuş, 2009; Özer, 2019; Whitsed, 2004). Through this model, the teacher undertakes the task of guiding the child to discover his own learning paths by blending the information existing in the child's mind with new information; children build their new knowledge by actively participating in the process (Lüle Mert, 2018; Pritchard, 2017; Şekerci, 2021). In addition, the changes experienced in the 21st century have also been reflected in the field of education, and depending on the constructivist approach, changes have been made in the methods, techniques and strategies used in education, and new tools and equipment have been started to be used (Karakuş, 2020).

Depending on the constructivist approach, the changes experienced in the 21st century have also been reflected in the field of education, and new tools and equipment have also been used, along with changes in the methods, techniques and strategies used in education (Karakuş, 2020). Today, the importance of the materials to be used in the learning and teaching process in order to create an effective classroom climate has increased in parallel with this (Eker, 2018). It is of great importance to use contemporary teaching materials that appeal to many senses in order to reinforce teaching, enrich the learning and teaching environment, concretize abstract concepts and realize permanent learning (Demirci, 2019). For this reason, contemporary teaching materials are used to make the topics explained during the course more explanatory, to emphasize the basic points, to teach the topics interesting and with high motivation on the basis of attention (Yaylak & İnan, 2018). In this context, learning and teaching environments should be enriched with different materials so that children can comprehend and internalize the knowledge they have acquired (Arslankara & Usta, 2020).

In addition, the revolutionary changes in the world of science have increased the speed of accessing information to the highest level. In particular, the integration of visual materials, which are of great benefit in terms of permanence, into the course environment has become much easier as a result of changing and developing technological opportunities. These materials positively affected the classroom climate and made the lesson fun by increasing student interest and motivation (Topkaya & Şimşek, 2017). Şentürk (2020) stated that due to the different expectations of children in our age, these teaching materials should have some characteristic

features in order for children to be interested in the lesson. It is of great importance that these materials, which are used especially for our children, who find themselves in the world of technology, are popular, fun and have features that can be integrated into daily life. Worksheets, concept and mind maps, cartoons, real objects and models, visual printed materials (pictures, photographs, drawings, tables, graphics) can be given as examples (Kaya, 2006). One of these contemporary materials is comics that offer concrete experiences and contribute to effective learning.

Since the point of view towards comics in the changing and developing world has changed in the same direction, many definitions of comics have been made (Topkaya, 2014). In this context, Eisner (1974), as drawings designed by synthesizing writing and visuality, and appealing to visual and verbal intelligence at the same time, Zhang (2017), as a literary work that emerged with the combination of writing and image, Özkefeli (2017), poetically and formally, as a tool similar to art and literature, Yaman (2021), as cartoons that tell stories about various subjects, Akdağ (2023) defined it as the material in which visuality is at the forefront, and Kaba, Maide & İlhan (2020) defined it as the ninth branch of art in the world. Based on these definitions, we can define a comic as a literary work that is shaped around a story and allows us to see writing and visuality as a whole through the speech bubbles that follow each other and presents the message to the reader in a clearer and more understandable way.

When we look at the formal features of the comic; Comics basically contain comics and stories. Depending on the subject to be conveyed, sometimes lines and sometimes words are given weight. However, the denser use of lines allows the message to be conveyed more clearly and precisely (Cantek, 2002; Kireççi, 2008; Topkaya, 2014). In comics, the message to be given to the comic reader is visualized through the story or the characters. In addition, texts are also used to increase the effectiveness of the message given in the picture (Cantek, 2010). Again, the subject chosen in the comics is expressed clearly and appropriately according to the level of the student; the language used is given as plain and understandable; While the characters used are mostly male, the heroines are mostly used in detective comics, and sometimes animal figures are used. While the places given as spaces are immediately understood by the readership, it is very difficult to understand the concept of time. As a matter of fact, in order to understand the concept of time in comics, the entire text must be read (Akdağ, 2023; Başimoğlu, 2009; İlhan, 2016; Kireççi, 2008; Lanyi, 1979; Topkaya, 2014; Tuncer, 1993; Ünal, 2018).

There are many factors regarding the necessity of using comics in education. The most important of these factors is that comics actively involve children in the process and provide high-level motivation (Akdağ, 2023; Haugaard, 1973; Hutchinson 1949). In addition, it also helps to develop children's interest in the lesson (İlhan, 2016), to use Turkish correctly, beautifully and effectively and to serve reading skills (Gürsoy, 2018; Karagöz, 2018; Karcıoğlu, 2020), to increase children's interest in the lesson (Ünal, 2018), It is seen that comics have important effects in serving learning and achieving academic success (Akdağ, 2023; Çiçek Şentürk, 2020; Topkaya, 2014; Topkaya, 2016; Topkaya & Doğan, 2020). Again, comics play a key role in conveying an abstract and difficult concept or subject to children more easily and effectively (Orçan, 2013; Topkaya & Doğan, 2020). Cihan (2014) also stated that the use of visuals in comics, the continuity of the action, the existence of an interesting scenario, the characters develop empathy. The most important indicator of this is that it gives children the habit of reading because it meets the demands easily and has an entertaining quality while reading. Moreover, it can be said that comics ensure the socialization of the child by conveying

social values and norms, and thus help the child gain an identity and shape this identity with social values (Altunbay & Önal, 2018).

When the literature is examined; many studies in which some articles were subjected to methodology review (Bacanak, Değirmenci, Karamustafaoğlu & Karamustafaoğlu, 2011; Başol, 2006; Çiltaş, Güler & Sözbilir, 2012; Gökçek, Babacan, Kangal, Çakır & Kül, 2013; Gülbahar & Alper, 2009; Kandemir & Dündar, 2014; Karadağ, 2009; Selçuk, Palancı, Sözbilir, Gül, Okçu, Yazıcı, Kızılarıslan, Zorluoğlu & Atilla, 2015; Sözbilir & Kutu, 2008) and numerous studies in which postgraduate theses are examined through different variables (Adıgüzel & Ergünay, 2012; Altun & Özsevgeç, 2016; Baş & Beyhan, 2012; Batu & Yapıcıoğlu-Ayaz, 2018; Bolat, 2016; Bolat & Tekin, 2017; Dündar & Hareket, 2017; Kapkın, Çalışkan & Sağlam, 2018; Karadağ, 2009; Kuzu & Çam, 2019; Kuzu & Yıldırım, 2020; Kurtdeğir-Fidan & Öner, 2018; Leylak & Say, 2023) has been observed. In addition, it is seen that there are specific studies in which both articles and postgraduate theses are examined together (Tutar, Kurt & Karamustafaoğlu, 2017). However, no research findings were found in which postgraduate trends were tried to be determined on contemporary teaching materials. For this reason, it is expected that this research, in which the tendencies of postgraduate theses on the subject of comics are tried to be determined, will contribute to the literature.

The necessity of using comics in lessons has been revealed in many studies (Akdağ, 2023; Çiçek Şentürk, 2020; Kurt, 2019; Mutlu, 2019; Türkal, 2018; Ünal 2018). The most important reason for this is that comics contain visual elements and visual materials serve permanent learning in lessons (Kaba, Maide, & İlhan, 2020). As a matter of fact, comics that combine text and visuality to the reader facilitate learning and allow children to construct information in their minds. In addition, the use of different teaching materials and enrichment of learning environments were clearly stated in the revised curriculum in line with the constructivist approach (MEB, 2018). Comics are one of the contemporary teaching materials that make the lesson more effective by ensuring the active participation of children in the lesson, creating concrete learning environments and helping to eliminate learning difficulties in order to realize the lesson outcomes. For this reason, the study is important to determine the trends of graduate studies on the subject of comics and to guide both educators and students. In addition, determining the needs for comics and contemporary teaching materials and guiding new studies is another important aim of the research. In this context, in the study; “It is aimed to examine the postgraduate theses prepared on the subject of comics in Turkey between the years 2005-2022. The reason for including the years 2005-2022 in the research is the transition to the constructivist approach in 2005 and the use of contemporary teaching materials in the lessons for this purpose. Because the use of contemporary teaching materials in the constructivist approach is considered as a prerequisite for realizing the course and target acquisitions. Comic book, on the other hand, is a modern course material that serves permanent learning by actively involving the student in the process.

1. What is the distribution of the graduate studies published on the subject of comics between the years 2005-2022 according to their type?
2. What is the distribution of the graduate studies published on the subject of comics between the years 2005-2022 according to years?
3. What is the distribution of postgraduate studies on comics published between 2005-2022 in terms of university, institute, department/department?
4. What is the distribution of postgraduate studies on the subject of comics in terms of subject areas between the years 2005-2022?

5. What is the distribution of the postgraduate studies published on the subject of comics between the years 2005-2022 in terms of the language in which they are published?
6. What is the distribution of postgraduate studies on the subject of comics published between 2005 and 2022 in terms of research methodology?
7. What kind of a trend do postgraduate studies published on the subject of comics show in terms of research design/model between the years 2005-2022?
8. How is the distribution of graduate studies published between 2005 and 2022 on the subject of comics in terms of sampling method, group and size?
9. What is the distribution of postgraduate studies on the subject of comics published between 2005 and 2022 in terms of data collection tools?
10. What is the distribution of postgraduate studies on comics published between 2005 and 2022 in terms of data analysis technique?

METHOD

Research Model and Scope

Qualitative research model was used in this study. In studies designed with the qualitative method, there is an effort to reach realistic, integrated and in-depth data about the event or phenomena that are the subject of investigation (Morgan, 1996; Yıldırım & Şimşek, 2021). "Document analysis, on the other hand, includes the analysis of written materials containing information about the facts and cases that are aimed to be investigated" (Şimşek & Yıldırım, 2021, p.189). In the field of education, textbooks, curriculum, student and teacher handbooks, lesson and unit plans, teacher files, official documents related to education can be used as data sources (Bogdan & Biklen, 1992; Goetz & LeCompte, 1984). Since the aim of the research is to determine the trends of graduate studies on the subject of comics, theses in the National Thesis Center of the Council of Higher Education (YÖKTEZ) were determined as documents with the necessary content.

The data of the research consists of 85 postgraduate theses in the National Thesis Center (YÖKTEZ) of the Council of Higher Education (ANNEX-1). Theses were selected by purposive sampling method. As a matter of fact, purposive sampling helps to examine and explore in-depth facts and events that are thought to have a rich knowledge pool (Patton, 1987). Again, Patton (1987) mentioned 9 different purposive sampling methods. In the study, criterion sampling was used. "Criteria sampling is the study of all cases that meet a predetermined set of criteria" (Marshall & Rossman, 2014, p.47). These criteria can be created by the researcher or within the framework of previously prepared criteria (Tutar & Erdem, 2022). In addition, criterion sampling is not only done with the time variable, any situation that is the subject of the research can be determined as a criterion (Grix, 2010). In this context, the criteria determined within the scope of the research were determined that graduate studies should cover the subject of "comics" and the years "2005-2022".

Data collection tool

Within the scope of the research, a search was made by writing the concept of "comics" in the advanced search engine section of YÖKTEZ and filtering between the years "2005-2022". The research was conducted with 85 postgraduate studies, as access was restricted to 4 of the 89 studies listed in the context of these criteria. "Thesis Analysis Form" (TAF) was used as a data collection tool within the scope of the research (Appendix-2). During the preparation process of the "Thesis Analysis Form"; The article and thesis used by Bolat & Tekin (2017), Çiltaş, Güler & Sözbilir (2012), Kazu & Çam (2019), Kazu & Yıldırım (2020), Ozan & Köse (2012)

and Sözbilir & Kutu (2008) in their studies and scientific analysis forms were revised and used in the study. "Thesis Analysis Form"; It consists of 3 parts: "Thesis Publication Title", "Thesis Publication Topic" and "Research Methodology". Within the scope of "Thesis Publication Tag", the title of the thesis, its number, the university, institute and department it was published in, publication language and publication year; Within the scope of "Research Methodology", the thesis includes research method/model/pattern, type, sampling method, group and size, data collection tool and data analysis technique. The theses included in the research within the scope of YÖKTEZ were downloaded and listed starting from the current one. Then, theses were examined through the "Thesis Analysis Form".

Analysis of Data

Within the scope of the research, 85 postgraduate studies were subjected to descriptive and content analysis through the "Thesis Analysis Form". Because "descriptive analysis is mostly used in research where the conceptual structure of the research is clearly determined beforehand" (Strauss & Corbin, 1990, p.118). "The data collected in the descriptive analysis technique are interpreted and summarized according to predetermined themes" (Yıldırım & Şimşek, 2021, p.243). "After the findings are systematically and clearly described, the descriptions are explained, interpreted, correlated and conclusions are drawn" (Baltacı, 2019). The main purpose of content analysis is to reach concepts and relationships in order to explain the collected data in more detail. Collected data is conceptualized, organized and themes determined. Through these themes, the phenomena can be made more understandable (Bengtsson, 2016; Yıldırım & Şimşek, 2021). Thesis Analysis Form was examined according to the year the thesis was published, university, institute and department, publication language, research method/model/pattern, type, sampling method, group and size, data collection tool and data analysis technique. In this context, graduate studies were examined according to the criteria determined within the scope of the "Thesis Analysis Form" and the results were tabulated as frequency and percentage.

Validity and Reliability

The most important stage of ensuring validity and reliability in qualitative research; it means that the researcher is consistent in data collection, data analysis and interpretation processes and expresses all stages of the research in detail and clearly (Connelly, 2016; Yüksel, Mil & Bilim, 2007). In order to increase the external reliability (confirmability) of the research, the research process has been described in detail. In this context, the model and scope of the research, data collection tool, research process and data analysis are clearly stated. In addition, the information about the postgraduate studies (Annex-1) and the "Thesis Analysis Form" (Annex-2) are stated in the study. Then, since the inclusion of more than one researcher in the same research will strengthen the perspective of the research and its critical interpretation ability (Silverman, 2016), an expert who has studies in the field of comics and methodological studies was taken to ensure the reliability of the coding made by the author. Again, in order to increase reliability, graduate studies were re-coded by the researcher with the test-repeat method approximately one month after the coding was done.

FINDINGS, COMMENT AND DISCUSSION

In the scope of the research University, institute and department, publication language, type and year, subject area, research method/model/pattern, type, sampling method, group and size, data collection tool and data analysis technique were examined in terms of titles and presented in the tables.

The distribution of graduate theses written on comics between 2005 and 2022 within the scope of the research by years and thesis type is presented in Table 1.

Table 1. Distribution of graduate theses by years of publication and type of thesis

Year	Master Degree (f)	%	PhD Thesis (f)	%	Proficiency in Art (f)	%	Total	%
2005	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	2	2,35	-	-	-	-	2	2,35
2007	1	1,17	-	-	-	-	1	1,17
2008	-	-	1	1,17	1	1,17	2	2,35
2009	1	1,17	-	-	-	-	1	1,17
2010	3	3,52	-	-	-	-	3	3,52
2011	4	4,70	1	1,17	1	1,17	6	7,05
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	5	5,88	-	-	-	-	5	5,88
2014	3	3,52	1	1,17	-	-	4	4,70
2015	2	2,35	-	-	-	-	2	2,35
2016	3	3,52	1	1,17	-	-	4	4,70
2017	4	4,70	-	-	-	-	4	4,70
2018	10	11,76	-	-	-	-	10	11,76
2019	13	15,29	-	-	-	-	13	15,29
2020	2	2,35	3	3,52	2	2,35	7	8,23
2021	5	5,88	-	-	1	1,17	6	7,05
2022	12	14,11	2	2,35	1	1,17	15	17,64
Total	70	82,35	9	10,58	6	7,05	85	100

When Table 1, which includes postgraduate studies on comics covering the years 2005-2022, is examined; It is seen that a total of 85 postgraduate studies have been carried out. It is seen that the most studies on the subject of comics were done at the level of master degree 70 (82.35%), doctorate 9 (10.58%) and proficiency in art 6 (7.05%), respectively. In addition, when Table 1 is examined, it is seen that the most studies on the subject of comics were respectively 2022 15(%17,64), 2019 13(%15,29), 2018 10(%11,76), 2020 7(%8,23), 2011 6(%7,05), 2021 6(%7,05), 2013 5(%5,88), 2014 4(%4,70), 2016 4(%4,70), 2017 4(%4,70), 2010 3(%3,52), 2006 2(%2,35), 2008 2(%2,35), 2015 2(%2,35), 2007 1(%1,17), 2009 1(%1,17) published in the years. In addition, it is seen that there were no graduate studies on comics in 2005 and 2012. Again, when Table 1 is examined, it is seen that there are more studies on comics, which is a contemporary teaching material, as we approach the present day.

Another finding, which is the subject of the study, is the distribution of graduate studies published on "comics" according to institutes in Table 2.

Table 2. Distribution of graduate theses by institutes published

Institute	(f)	%
Social Sciences Institute	49	57,64
Institute of Education Sciences	17	20
Fine Arts Institute	13	15,29
Graduate School of Education	4	4,70
Institute of Science	2	2,35
Total	85	100

When Table 2, which includes postgraduate studies on comics covering the years 2005-2022, is examined; The highest number of graduate studies, respectively, "Institute of Social Sciences" 49 (57.64%), "Institute of Educational Sciences" 17 (20%), "Institute of Fine Arts"

13 (15.29%), "Graduate Education Institute" 4 (4.70%) and "Institute of Science" 2 (2.35%) it has been observed. Again, according to Table 2, it is seen that the most studies on comics are done in "Social Sciences and "Educational Sciences" institutes. Considering the contribution of the use of comics in education to teaching, it is seen that this situation is possible.

Another finding, which is the subject of the study, is the distribution of graduate studies published on "comics" by universities in Table 3.

Table 3. Distribution of postgraduate theses by universities published

University	(f)	%
İstanbul University	9	10,58
Hacettepe University	8	9,41
Gazi University	7	8,23
Dokuz Eylül University	5	5,88
Marmara University	5	5,88
Anadolu University	3	3,52
Atatürk University	3	3,52
Beykent University	3	3,52
EgeUniversity	3	3,52
Kütahya Dumlupınar University	3	3,52
Akdeniz University	2	2,35
Ankara university	2	2,35
Giresun University	2	2,35
Yaşar University	2	2,35
Other	28	32,94
Total	85	100

When Table 3, which includes postgraduate studies on comics covering the years 2005-2022, is examined; The highest number of postgraduate studies conducted respectively "İstanbul University" 9 (7.05%), "Hacettepe University" 8 (7.05%), "Gazi University" 7 (7.05%), "Dokuz Eylül University" 5(%) 7.05, "Marmara University" 5 (7.05%), "Anadolu University" 3 (7.05%), "Atatürk University" 3 (7.05%), "Beykent University" 3 (7%, 05), "Ege University" 3 (7.05%), "Kütahya Dumlupınar University" 3 (7.05%), "Akdeniz University" 2 (7.05%), "Ankara University" 2 (7.05%)), "Giresun University" 2 (7.05%) and "Yaşar University" 2 (7.05%) were appears has been published. In addition, universities with a frequency of 1 were gathered around the "other" heading.

Another finding that is the subject of the study in the study is the distribution of the graduate studies published on the subject of "comics" according to the department/department in Table 4.

Table 4. Distribution of graduate theses by department/major science branhe

Department/Major Science Branhes	(f)	%
Department of Graphics	17	20
Cinema and Television Department	8	9,41
Social Studies Education Department	6	7,05
Department of Turkish Education	6	7,05
Department of French Language Education	4	4,70
Department of Translation Studies	4	4,70
Classroom Teaching Department	3	3,52
Department of Primary Education	2	2,35
Foreign Language Teaching Department	2	2,35
Department of German Language Education	2	2,35
Journalism Department	2	2,35
Department of Interior Architecture	2	2,35
Department of English Language and Literature	2	2,35
Other	25	29,41
Total	85	100

When Table 4, where the graduate studies on comics covering the years 2005-2022 are classified according to the department/department, is examined; The highest number of postgraduate studies conducted respectively "Graphics" 17 (20%), "Cinema and Television" 8 (9.41%), "Social Studies" 6 (7.05%), "Turkish" 6 (7.05%), French Language" 4 (4.70%), "Translation Studies" 4 (4.70%), "Classroom Teaching" 3 (3.52%), "Primary Education" 2 (2.35%), "Foreign Language Teaching" 2 (2.35%), "German Language" 2 (2.35%), "Journalism" 2 (2.35%), "Interior Architecture" 2 (2.35%) and "English Language and Literature" 2(2.35%) It was observed that it was published in the departments. In addition, Major Science branches with frequency 1 are gathered around the other title.

Another finding, which is the subject of the study, is the distribution of graduate studies published on "comic books" by subject area, shown in Table 5.

Table 5. Distribution of postgraduate theses by subject area

Subject Areas	(f)	%
Use of comics in lessons (its effect on academic achievement and attitude)	13	15,29
Comic book review	12	14,11
Comic book adaptation	9	10,58
Comic book app	7	8,23
Yabancı dil öğretimi	6	7,05
Comic book translation	5	5,88
Comic analysis	5	5,88
Comic book structural features	4	4,70
Teacher opinions	3	3,52
Comic book comparisons	3	3,52
The place of women in comics	3	3,52
Comic book examples	3	3,52
Value transfer in comics	3	3,52
Reading habit-reading comprehension	3	3,52
Use in textbooks	2	2,35
Comic book recommendation	1	1,17
Student opinions	1	1,17
Comic book design	1	1,17
The development of the comic	1	1,17
Total	85	100

When Table 5, in which postgraduate studies on comics covering the years 2005-2022 are classified according to the subject area, is examined; The highest number of respectively, the use of comics in lessons (its effect on success and attitude) 13(15.29%), comic book review 12(14.11%), adaptation 9(10.58%), app 7(8.23%), its use in foreign language teaching 6 (7.05%), comic book translation 5 (5.88%), comics analysis 5(5.88%), structural features of comics 4(15.29%), teachers' opinions 3 (3.52%), comic book comparison 3 (3.52%), the place of women in comics 3 (3.52%), examples of comics 3 (3.52%), value transfer 3 (3.52%), reading habit-its effect on reading comprehension 3 (3.52%), its use in textbooks 2 (2.35%), comic book recommendation 1 (1.17%), student opinions 1(1.17%), comic book design 1(1.17%) and comic book development 1(1.179%), it seems to be.

Another finding that is the subject of the study in the study is the distribution of graduate studies published on "comics" according to the language in which they are published, in Table 6.

Table 6. Distribution of postgraduate theses by language of published

Publication Language	(f)	%
Turkish	75	88,23
English	5	5,88
French	4	4,70
German	1	1,17
Total	85	100

When Table 6, in which postgraduate studies on comics covering the years 2005-2022 are classified according to the language in which they were published; It is seen that the most studies were published in "Turkish" 75 (88.23%), "English" 5 (5.88%), "French" 4 (4.70%) and "German" 1 (1.17%) languages, respectively.

Another finding, which is the subject of the study, is shown in Table 7 by examining the distribution of graduate studies published on "comics" according to research type and design.

Table 7. Analysis of graduate theses by research type and design

Research Type	Research Method	Research Design	(f)	%
QUANTITATIVE	NON-EXPERIMENTAL	Descriptive Scan	2	2,04
		Correlational Scan	-	
		Comparative	-	
		Descriptive Research	1	1,02
		Subtotal	3	3,06
	EXPERIMENTAL	Fully Experimental	2	2,04
		Quasi-Experimental	12	12,24
		Weak Experimental	-	
		Subtotal	14	14,28
		QUALITATIVE	INTERACTIVE	Culture Analysis
Phenomenology	5			5,10
Theory Building (Embedded Pattern)	2			2,04
Case Study	3			3,06
Critical Study	-			
Action Research	-			
Subtotal	10			10,20
NON-INTERACTIVE	Historical Research		-	
	Review/Literature Research		19	19,38
	Scanning model		4	4,08
	Semiotics		3	3,06
	Discourse Analysis		1	1,02
	Structuralist Analysis		1	1,02
	Monomite		1	1,02
	Other		1	1,02
Unspecified	13	13,26		
Subtotal	43	43,87		
MIXED	MIXED	Explanatory	-	
		Exploratory	-	
		Variation	-	
		Other (Vaka Analizi)	1	1,02
		Unspecified	7	7,14
Subtotal	8	8,16		
Unspecified			20	20,40
Total			98	100

When Table 7, in which postgraduate studies on comics covering the years 2005-2022 are classified according to research type and design; it is seen that the most studies were 53 (54.07%) in the qualitative method, 17 (17.34%) in the quantitative method and 8 (8.16%) in the mixed method, respectively. In the type of quantitative research; In the non-experimental research method, a maximum of 2 (2.04%) "descriptive survey" designs were used, and in the experimental research method, a maximum of 12 (12.24%) "quasi-experimental" designs were used. Within the scope of qualitative research; In the interactive research method, a maximum of 5 (5.10%) "phenomenology" designs were used, and in the non-interactive research method, a maximum of 19 (19,38) "review/literature research" patterns were used. In mixed research type; It is seen that the research design was not specified in 7 of 8 studies. In addition, it was observed that there were 13 studies in the type of qualitative research that did not specify a research design. Again, it is seen that there are 20 studies in which the research type, method and design were not specified.

Another finding, which is the subject of the study, is shown in Table 8 by analyzing the distribution of graduate studies published on "comics" according to the sample group.

Table 8. Distribution of graduate theses in terms of sample group

Category	(f)	%
Elementary 5-8	6	27,27
Elementary 1-4	5	22,72
Licence	5	22,72
High school	2	9,09
Teachers	2	9,09
Faculty Member	1	4,54
Parents	1	4,54
Total	22	100

When Table 8, in which the graduate studies on comics covering the years 2005-2022 are classified according to the sample group; It was observed that the maximum sample group was 6 (27.27%) "primary school 5-8" students and the least 1 (4.54%) "faculty member" and "parents".

Another finding, which is the subject of the study, is shown in Table 9 by examining the distribution of graduate studies published on "comics" according to sample size.

Table 8. Distribution of graduate theses in terms of sample size

Category	(f)	%
101-300	9	40,90
31-100	7	31,81
11-30	6	27,27
Total	22	100

When Table 9, in which graduate studies on comics covering the years 2005-2022 are classified according to sample size; it was observed that the largest sample group respectively was 9 (40.90%) "101-300", 7 (31.81%) "31-100" and 6 (27.27%) "11-30".

Another finding, which is the subject of the study, is the distribution of graduate studies published on "comics" according to the sampling method in Table 10.

Table 10. Distribution of graduate theses in terms of sampling method

Methodology	Sampling	(f)	%
Quantitative	Systematic	-	-
	Random	6	10,90
	Stratified	1	1,81
	Suitable	2	3,63
	Subtotal	9	16,36
Qualitative	Easily accessible	2	3,63
	Criterion	3	5,45
	Purposeful	8	14,54
	Typical Case	1	1,81
	Subtotal	14	25,45
Mixed	Multi-stage	1	1,81
	Subtotal	1	1,81
	Unspecified	7	12,72
	Total	55	100

When Table 10, in which the graduate studies on comics covering the years 2005-2022 are classified according to the sampling method; It is seen that 14 (25.45%) sampling types are used in qualitative methodology, 9 (16.36%) in quantitative methodology, and 1 (1.81%) sampling type in mixed methodology. Within the scope of the quantitative methodology, a maximum of 6 (10.90%) “random-random” sampling, maximum 8 (14.54%) “purposive” sampling in qualitative methodology and In the mixed methodology, it was observed that at most 1(1.81) “multi-stage” sampling” type was used. It is also seen that there are 7 studies in which the sampling type is not specified.

Another finding, which is the subject of the study, is presented in Table 11 by examining the distribution of graduate studies published on "comics" according to the data collection tool.

Table 11. Distribution of graduate theses in terms of data collection tool

Category	Sub Category	(f)	%
OBSERVATION	Participant	1	1,28
	Non-Participant	2	2,56
	Subtotal	3	3,84
INTERVIEW FORM	Structured	-	
	Semi-Structured	11	14,10
	UnStructured	-	
	Focus Group	1	1,28
	Subtotal	12	15,38
Test/Survey/Scale	Achievement test	11	14,10
	Open Ended	1	1,28
	Survey form	7	8,97
	Likert Type	3	3,84
	Attitude Scale	7	8,97
	Perception Scale	1	1,28
	Democratic Perception Scale	1	1,28
	Creativity Scale	1	1,28
	Subtotal	32	41,02
	Documents	31	39,74
	Total	78	100

When Table 11, in which the graduate studies on comics covering the years 2005-2022 are classified according to the data collection tool; the most data collection tools were 32 (41.02%) “test/survey/scale”, 31 (39.74%) “document”, 12 (15.38%) “interview form” and 3 (3.84%)) “observation” is used. In addition, a maximum of 2 (2.56%) “non-participants” in the observation category, maximum 11(14,10) "semi-structured" in the interview form category, in the test/survey/scale category, a maximum of 11 (14.10%) achievement tests were used.

Another finding, which is the subject of the study, is shown in Table 12 by analyzing the distribution of graduate studies published on "comics" according to data analysis technique.

Table 12. Distribution of graduate theses in terms of data analysis technique

Category	Data Analysis Technique	(f)	%
Descriptive	Frequency/Percentage	5	5,88
	Arith.Mean-Standard Deviation	5	5,88
	Subtotal	10	11,76
Predictive	t-test	13	15,29
	ANOVA	5	5,88
	Kolmogorov-Smirnov	5	5,88
	Wilcoxon Test	3	3,52
	Mann Whitney-U	4	4,70
	Shapiro Wilk's	3	3,52
	Skewness Kurtosis	2	2,35
	Post Hoc (Scheffe Test)	1	1,17
	Kruskal Wallis	1	1,17
	Chi-Square	2	2,35
	Subtotal	39	45,88
Qualitative	Content Analysis	28	32,94
	Descriptive Analysis	8	9,41
	Subtotal	36	42,35
Total		85	100

When Table 12, in which graduate studies on comics covering the years 2005-2022 are classified according to data analysis technique; When Table 10, in which graduate studies on comics covering the years 2005-2022 are classified according to data analysis technique; It was observed that the maximum 49 (57.64%) quantitative data analysis techniques were used, and the least 36 (42.35%) qualitative data analysis techniques. In quantitative data analysis, "frequency/percentage" and "arithm. While the mean-standard deviation technique had the same frequency of 5 (5.88%), a maximum of 13 (15.29%) "t-tests" were used in the predictive analysis category. In qualitative data analysis, a maximum of 28 (32.94%) "content analysis" and a minimum of 8 (9.41%) "descriptive analysis" were used.

RESULT AND DISCUSSION

As a result of the research, graduate theses on "comics" made between 2005 and 2022 were examined. In this context, the following results have been reached in the research in which the trends in "comic book" are tried to be determined.

When the postgraduate studies were examined in terms of type, it was seen that the most studies were published as master's, doctoral and artistic proficiency thesis, respectively (Table 1). Although there are different subjects, similar results were obtained in the findings of many studies conducted for the same purpose (trends in postgraduate studies) (Batu & Yapıcıoğlu-Ayaz, 2018; Bolat & Tekin, 2017; Dündar & hareket, 2017; Kapkın, Çalışkan & Sağlam, 2018; Kuzu & Yıldırım, 2020; Kurtdeğir-Fidan & Öner, 2018; Tutar, Kurt & Karamustafaoğlu, 2017). In addition, when the theses prepared are examined by years, it is seen that the most studies are in 2022-2019-2018, respectively. Kuzu & Yıldırım (2020) also concluded that the most studies were conducted in 2019-2018. In addition, it was observed that there was a decrease in 2020-2021 compared to 2019-2018. At the same time, it has been concluded that there has been a significant increase in the number of postgraduate studies prepared as they come to the present. The reason for this situation can be explained as the recent use of modern teaching materials in learning and teaching processes. Because with the constructivist approach, it is seen that the use of contemporary materials that appeal to many senses has increased. Comics, on the other

hand, are used in many areas as a material with important functions in concretizing abstract concepts and subjects and in providing motivation (Kurt, 2019). In addition, the popularity of comics all over the world and the preservation of their popularity (İlhan, 2016) stand out as another important reason for the increase in recent studies. As a matter of fact, comics have specific functions such as appealing to all age groups (Eisner, 1985), incorporating visual elements (Ceran, 2014), and influencing the target audience by using humor very well (Topkaya, 2014).

Considering the distribution of graduate studies published on "comics" according to institutes; It was concluded that it was mostly published in "Social Sciences" and "Educational Sciences" institutes, respectively (Table 2). One of the most important reasons for this is that comics are used to teach both the learning outcomes and values, skills and concepts correctly (Çiçek Şentürk, 2020). There are also similar studies that reach the same conclusion (Dündar & Hareket, 2017; Kapkın, Çalışkan & Sağlam, 2018). In addition, the most studies were conducted in the "Graphics" department (Table 4). This situation differs from the studies conducted for similar purposes in the literature. As a matter of fact, Bolat (2017) has the most in the field of "Educational Management, Inspection, Planning and Economics", Kuzu & Çam (2019) the most in the field of "Educational Curriculum and Instruction", Kuzu & Yıldırım (2020) the most in "Social Studies". and Turkish Education" stated that they were made in the field. The success of a good comic book depends on its design. Since the graphic design department serves to make visual studies prepared for the purpose of marketing the product or service and presenting it to the customer, it is not surprising that it has the highest number of studies on comics that contain visual elements (Akman & Uçar, 2019). Because, like graphic design, comics have a language that combines written and visual arts in its own syntax (Uçmak, 2010, p.23). In particular, depending on the developments in information technologies, the design of comics with various Web 2.0 (Pixton, etc.) tools comes to the fore. Graphics department, on the other hand, plays a key role in designing comics and presenting them to readers. Because graphic design directly influences and shapes the culture and technology designs of the period (Karaçeper, 2018). Just like she shaped the comic book, which is one of the popular culture products. In terms of publication language, it was concluded that "Turkish" was the most published (Table 6). Similar results were obtained in similar studies (Batu & Yapıcıoğlu-Ayaz, 2018; Dündar & Hareket, 2017; Kuzu & Yıldırım, 2020; Tutar, Kurt & Karamustafaoğlu, 2017). In addition, there are 5 theses in the English language, 4 in the French language and 1 in the German language, on the subject of "comics". The reason why comics are published in different languages can be cited as the protection of the popularity and popularity of comics all over the world (İlhan, 2016).

Another result obtained within the scope of the research is that research has been conducted on quite different subjects related to comics (Table 5). As a matter of fact, comics are used in different fields such as education, cinema, graphics, art and literature. The most prominent result within the scope of the research is the use of comics in the education process. In particular, the number of studies examining the effect on academic achievement and attitude is quite high. This is a clear indication that comics have recently been used in education as a teaching material. The use of different course materials in the education process is clearly emphasized in the curriculum (MEB, 2018). As a matter of fact, educational comics appeal to many senses, reveal the desired message clearly and clearly, and show that they are an important teaching material in terms of providing perceptual facilities that will facilitate learning by synthesizing visuality and writing, and this situation serves permanent learning (Ünal, 2018). It has been observed that the use of comics in value transfer, textbooks, foreign language teaching and

reading habits has been examined. Moreover, the study subjects in which the comic was examined from the point of view of teachers and students were also observed. This situation stands out as another important result of the use of comics in education. As a matter of fact, studies have shown that comics are used in gaining reading habits (Carry, 2014; Gürsoy, 2018), value transfer (Topkaya 2016a; Topkaya, 2016b), and foreign language teaching (Haugaad, 1973; Koenke, 1981). In addition, it is seen that studies on comic book review, adaptation, application, examples and historical development have been carried out. It can be said that this situation arises due to the fact that comics have become more popular lately.

Considering the distribution of graduate studies published on "comics" by universities; It was concluded that it was mostly published in "Istanbul University", "Hacettepe University", "Gazi University", "Dokuz Eylül University" and "Marmara University", respectively (Table 7). Dündar and Hareket (2017) also stated that the most studies were published in "Hacettepe University" and "Marmara University", respectively. Again, Batu & Yapıcıoğlu-Ayaz (2018) concluded in their research that the most studies were conducted at "Marmara University" and "Gazi University". This situation supports the findings of the study. It is noteworthy that these universities are located in Istanbul, Ankara and Izmir and they focus on studies on "comics", which is one of the contemporary teaching materials.

Another result obtained within the scope of the research is that in the postgraduate studies published, it was observed that the qualitative method was used the most in terms of research type, while the compilation/literature research design was preferred the most in the qualitative method (Table 8). Kurtdele-Fidan & Öner, (2018) and Kuzu & Yıldırım (2020) also stated that the most qualitative method was used in their research. While this situation is in parallel with the findings of the study, it differs with the studies of Bolat & Tekin (2017), Kuzu & Çam (2019) and Tutar, Kurt & Karamustafaoğlu, (2017). In addition, it is seen that the most "quasi-experimental" design is used in quantitative methodology. "Semi-experimental" designs are applications where experimental and control groups are used and experimental studies are carried out. In other words, it is "measuring the participants about the dependent variable before and after the experimental research" (Creswell, 2019, p.86). In this context, it can be said that quasi-experimental design is used to measure the effect of comics on academic achievement and attitude towards the course.

The sample group of postgraduate studies is composed of 5-8 grade students at the most, while the faculty members and parents are the least (Table 9). This situation can be evaluated as measuring the effect of the use of comics in lessons on academic achievement and attitude. It is seen that comics have an important function in both primary school children gaining reading habits and increasing their success and attitude towards the lesson (Türkal, 2018). Because comics, because of their entertaining qualities, are a contemporary teaching material that motivates students towards the lesson and actively involves students in the process, serving permanent learning (Altunbay & Önal, 2018). Altun & Özsevgeç (2016) and Dündar & Hareket (2017) also stated in their study that the sample group is mostly primary school students 5-8. In terms of sample size, it was concluded that it was between 101-300 at most (Table 10). Kuzu & Çam (2019) also reached similar results in their research. Again, the most qualitative methodology and purposive sampling of the sample type used, then, in quantitative methodology, it is seen that the most random sample type is used (Table 9). Bolat, (2016), Dündar & Hareket, (2017) and Kaz & Çam (2019) reached the same results in their research.

When the published postgraduate studies are examined as a data collection tool, it is seen that “test/survey/scale” is used the most (Table 11). In particular, it is seen that academic achievement tests are used to measure the effect of comics on course success. This provides important outputs about the effectiveness of comics in education. Then document analysis was used. Adıgüzel & Ergünay, (2012), Baş & Beyhan, (2012), Batu & Yapıcıoğlu-Ayaz (2018), Bolat & Tekin, (2017), Dündar & Hareket (2017), Kazu & Çam (2019) and Tutar, Kurt & Karamustafaoğlu (2017) reached the highest number of “test/survey/scale” results as a data collection tool in their study. Again, it was concluded that the interview forms used in the theses were mostly "semi-structured", while the observation forms were mostly in the "non-participant" categories. Dündar & Hareket (2017) and Kazu & Yıldırım (2020) also stated in their research that "semi-structured" interview forms are used the most. It has been observed that interview forms are used in order to determine the opinions of students and teachers especially towards comics. As a matter of fact, structured interview forms are used to reveal the attitudes of the students towards the lesson and the views of the teachers towards the comics. In this context, it can be said that interview forms are used to provide feedback on the function of comics in education.

Another result obtained in the study is that the data analysis techniques most used in the published postgraduate studies were observed as the "t-test" in the "predictive analysis techniques" category within the scope of quantitative methodology. In descriptive analysis techniques, “frequency/percentage” and “arithmetic mean/standard deviation” were used in equal numbers (Table 12). The use of the learning-teaching process of comics can be cited as the reason for the excessive use of quantitative methodology. As a matter of fact, when the subject areas of comics are examined, it is seen that the effect on academic success and attitude is examined the most. In this case, it stands out as a justification for using the quantitative methodology the most. As a matter of fact, since the data are presented with numbers in the quantitative methodology, more objective and reliable results are obtained about the effectiveness of the comic book (Yıldırım & Şimşek, 2021). Bolat & Tekin (2017) and Tutar, Kurt, & Karamustafaoğlu (2017) concluded that the "t-test", one of the "predictive analysis techniques" of the studies, was used the most. Within the scope of qualitative methodology, it was concluded that "content analysis" was used the most. Batu & Yapıcıoğlu-Ayaz (2018), Bolat & Tekin (2017), Kazu & Yıldırım (2020) concluded that the most used data analysis technique within the scope of qualitative methodology is "content analysis". While this situation is in line with the research findings, the fact that Dündar & Hareket (2017) reached the conclusion that the most used data analysis technique in their study is the "descriptive analysis" technique differs from the findings of the study.

SUGGESTIONS

- 1) The study is limited to postgraduate studies on comics between 2005-2022. Studies conducted between different dates can be examined. This situation is important to see the difference in terms of quantity and quality of postgraduate studies on comics before and after the constructivist approach.
- 2) More studies can be done on “comic book” at doctorate level. Especially studies can be done on the effectiveness of using comics in lessons.
- 3) Studies using mostly quantitative and mixed methodologies should be conducted. Especially in the field of education, it is important to prefer these methods in order to examine the use of comics in language teaching and the views of teachers and students on comics.

- 4) It is recommended to carry out more studies on teachers as a sample group. Because this suggestion is important in order to encourage education professionals to use comics, which is one of the contemporary teaching materials, more in lessons. As a matter of fact, it is teachers who design the education and training process in line with the curriculum.
- 5) Courses can be given to graduate students in terms of research design and sample type. As a matter of fact, it was seen that there were many postgraduate studies in the study where the sample type and research design were not specified.
- 6) It is recommended to use more descriptive and predictive analysis techniques within the scope of quantitative methodology. This is a prerequisite for obtaining more objective and reliable results.
- 7) More postgraduate studies should be conducted on the use of comics in education. As a matter of fact, considering the basic functions of comics, it is seen that they have a positive effect on both academic achievement and attitude towards the course.

Ethical Text

In this article, research and publication ethics rules are followed. The responsibility of any violation regarding the article belongs to the author(s).

REFERENCES

- Ada, S., Baysal, Z. N., & Kadioğlu, H. (2009). Projeye dayalı öğrenme yaklaşımının öğrencilerin sosyal bilgiler dersine ilişkin tutumlarına ve görsel sunu uygulamalarına etkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10/3, 89-96.
- Adıgüzel, O. C. & Ergünay, O. (2012). Türkiye’de değerler üzerine gerçekleştirilen lisansüstü tezlerin eğitim bilimleri ve öğretmen yetiştirme perspektifinden incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(41), 18-33.
- Akdağ, S. (2013). *Uzaktan öğretimle sosyal bilgiler dersinde eğitici çizgi roman kullanımının öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal öğrenmelerine etkisinin incelenmesi* [Unpublished master’s thesis]. Atatürk Üniversitesi.
- Akdağ, S. (2013). *Uzaktan öğretimle sosyal bilgiler dersinde eğitici çizgi roman kullanımının öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal öğrenmelerine etkisinin incelenmesi* [Unpublished master’s thesis]. Atatürk University.
- Akman, M. & Uçar, T. F. (2019). Bugünün ve geleceğin grafik tasarımı. *Journal of Akdeniz Sanat*, 14(25), 9-21.
- Altun, E. & Özsevgeç, T. (2016). 2005-2015 yılları arasında argümantasyon üzerine yapılan lisansüstü tezlerin içerik analizi. *Fen Bilimleri Öğretimi Dergisi*, 4(2), 141-154.
- Altunbay, M., & Önal, A. (2018). Kültürel kimlik inşasında çizgi roman: karşılaştırmalı bir inceleme (Red Kit ve Tommiks örnekleme). *Türk ve İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(16), 333-349.
- Arslankara, V. B. & Usta, E. (2020). Tasarım ilke, öğeleri ve öğretim araçları. İçinde S. Dinçer (Ed.), *Öğretim teknolojileri* (s. 63-91). Pegem Akademi.
- Ataç, M. (2023). *Yaratıcı düşünmenin desteklendiği yapılandırmacı yaklaşıma uygun öğretimin 11. sınıf öğrencilerinin kimyasal tepkimelerde enerji konusundaki kavramalarına ve çizimlerine etkisi* [Unpublished master’s thesis]. Gazi University.
- Baltacı, A. (2017). Nitel veri analizinde Miles-Huberman modeli. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 1-15.
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır?. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388.
- Baş, G. & Beyhan, Ö. (2012). Türkiye’de değerler eğitimi konusunda yapılmış lisansüstü tezlerin farklı değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 10(24), 55-74.
- Başımoğlu, M. (2009). *Çizgi romanda mimari kurgunun temsili* [Unpublished master’s thesis]. Mimar Sinan Güzel Sanatlar University.

- Başol, G. (2006, Sep. 13-15). 2001-2006 yılları arasında Türkiye’de eğitim alanında belli başlı indeksli dergilerde yayımlanan araştırma makalelerin metodolojik bakımdan değerlendirilmesi [Conference presentation]. XV. Eğitim Bilimleri Kongresi. Muğla, Türkiye.
- Batu, M. & Yapıcıoğlu Ayaz, Y. (2018). Bilimsel araştırmalarda sosyal medya ile ilgili “Yeni” Bulmak: Lisansüstü tezlerine yönelik bir inceleme. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 284-301.
- Bengtsson, M. (2016). How to plan and perform a qualitative study using content analysis. *NursingPlus Open*, 2, 8-14.
- Bogdan, R. C., & Biklen, S. K. (1992). *Qualitative research for education: An introduction to theory and methods*. Allyn and Bacon.
- Bolat, Y. (2016). Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında mesleki ve teknik eğitim alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, (8), 151-167.
- Bolat, Y. & Tekin, M. (2017). Üstün yeteneklilerin eğitimi araştırmalarında eğilimler: Yöntem bilimsel bir analiz. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 8(27), 609-629.
- Borich, G. D. (2017). *Etkili öğretim yöntemleri*. (B. Acat, Çev.). Nobel Yayıncılık.
- Brooks, J. G. ve Brooks, M. J. (1993) *The Case for Constructivist Classrooms*. ASCD Alexandria
- Cacim, S. (2018). *İşbirlikli ve geleneksel öğretim yöntemlerinin voleybol dersinin öğretiminde karşılaştırmalı olarak incelenmesi* [Unpublished master’s thesis]. Ağrı İbrahim Çeçen University.
- Cantek, L. (2002). *Türkiye’de çizgi roman*. İletişim Yayınları.
- Cantek, L. (2010). Çizgi roman: Kareler, balonlar, resimli bantlar. *Varlık*, 1232.
- Carry, S. (2004). *Going graphic: Comics at work in the multilingual classroom*. Heinemann.
- Ceran, K. (2014). *Çizgi-roman nedir? Çizgili hayat kılavuzu*. İletişim Yayınları.
- Creswell, J. W. (2019). *Eğitim araştırmaları nicel ve nitel araştırmanın planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi* (H. Ekşi, Çev.). Edam.
- Çiçek Şentürk, Ö. (2020). *Argümantasyon destekli eğitici çizgi romanların öğrencilerin çevreye yönelik ilgi, motivasyon ve akademik başarılarına etkisi ile öğrenci deneyimleri* [Unpublished master’s thesis]. Gazi University.
- Çiltaş, A., Güler, G. & Sözbilir, M. (2012). Mathematics education research in Turkey: A content analysis study. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 12(1), 574-578.
- Demirci, S. (2019). *Dijital ve çalışma yapıları ile desteklenmiş kavram karikatürlerinin sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde kavramsal anlamaya etkisinin karşılaştırılması* [Unpublished master’s thesis]. Trabzon University.
- Dündar, H. & Hareket, E. (2017). Türkiye’de çocuk hakları bağlamında yapılan lisansüstü tezlerin araştırma eğilimlerinin incelenmesi. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(1), 77-94.
- Eisner, W. (1974). Comic books in the library. *School Library Journal*, 21(2), 75-79.
- Eisner, W. (1985). *Comics & sequential art*. Poorhouse Press.
- Erdem-Süren, S. (2019). *6. sınıf beden eğitimi ve spor dersi voleybol ünitesinin yapılandırmacı yaklaşımı temel alan etkileşimli video öğretim yöntemi ve spor eğitimi modeli ile öğretilmesinin öğrencinin erişimi ve tutumuna etkisi* [Unpublished master’s thesis]. Marmara University.
- Erşahan, O. (2016). *Yapılandırmacı yaklaşımı temel alan etkileşimli video öğretim yönteminin 7. sınıf öğrencilerinin iş ve enerji konusu ile ilgili bilişsel ve duyuşsal öğrenmelerine etkisi* [Unpublished master’s thesis]. Gazi University.
- Goetz, J. C., & LeCompte, M. D. (1984). *Ethnography and qualitative design in educational research*. Academic Press.
- Gökçek, T., Babacan, F. Z., Kangal, E., Çakır, N., & Kül, Y. (2013). 2003-2012 yılları arasında Türkiye’de karma araştırma yöntemiyle yapılan eğitim çalışmalarının analizi. *International Journal of Social Science*, 6(7), 435-456.

- Grix, J. (2010). *The foundations of research*. Palgrave Macmillan.
- Gülbahar, Y., & Alper, A. (2009). Öğretim teknolojileri alanında yapılan araştırmalar konusunda bir içerik analizi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(2), 93-111.
- Gürsoy, H. C. (2018). *Kitap okuma alışkanlığının kazandırılmasında yardımcı bir araç olarak çizgi romanların kullanılması* (Unpublished master's thesis). Erciyes Üniversitesi.
- Haugaard, K. (1973). Comic books: Conduits to culture? *Reading Teacher*, 27, 54-55.
- Huang, H. M., Rauch, U. & Liaw, S. S. (2010). Investigating learners' attitudes toward virtual reality learning environments: Based on a constructivist approach. *Computers & Education*, 55, 1171-1182.
- Hutchinson, K. (1949). An experiment in the use of comics as instructional material. *Journal of Educational Sociology*, 23/4, 236-245.
- İlhan, G. O. (2016). *Sosyal bilgiler öğretiminde çizgi romanların kullanımı* [Unpublished doctoral dissertation]. Kocatepe University.
- Jonassen, D. H. (1994). Thinking technology toward a constructivist design model. *Education Technology*, 34/4, 34-37.
- Kaba, G., Şin, M. & İlhan, G. O. (2020). Eğitimde dijital çizgi roman tasarımı: Etkin vatandaş Bilge. *Jass Studies The Journal of Academic Social Science Studies*, (83), 107-123.
- Kapkın, B., Çalışkan, Z. & Sağlam, M. (2018). Türkiye'de 1999-2017 yılları arasında değerler eğitimi alanında yapılmış lisansüstü çalışmaların incelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 16 (35), 183-207.
- Karaçeper, S. (2018). Dijital teknoloji ve grafik tasarımda yenilikler. *İstanbul Aydın Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 4 (8), 73-83.
- Karadağ, E. (2009). Eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik açıdan incelemesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 75-87.
- Karagöz, B. (2018). Eğitici Çizgi romanların ışığında okuduğunu anlama stratejilerinin kullanımı. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(3), 637-661.
- Karakuş, F. (2009). Sosyal bilgiler öğretiminde oluşturmacı öğrenme ve otantik değerlendirme yaklaşımlarının öğrencilerin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarına ve kalıcılığa etkisi. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3/36, 124-141.
- Karakuş, U. (2020). Öğrenme öğretme sürecinde materyallerin işlevi ve görsel materyallerin tasarımı. İçinde A. Sezer (Ed.), *Coğrafya öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı* (3. Baskı., s. 55-71). Pegem Akademi.
- Karcıoğlu, R. (2020). *Disleksi tanısı almış ve almamış çocuklarda çizgi roman ve hikaye kitaplarında okuduğunu anlamının karşılaştırılması* [Unpublished master's thesis]. Ankara University.
- Kaya, Z. (2006). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Pegem A Yayıncılık.
- Kazu, İ. Y. & Çam, H. (2019). Öğretmen yeterliliği ve nitelikleri üzerine yapılmış lisansüstü çalışmaların incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(71), 1349-1367.
- Kazu, İ. Y. & Yıldırım, D. (2020). Değerler eğitimi üzerine yapılmış lisansüstü çalışmaların incelenmesi: Bir içerik analizi çalışması. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 14(34), 421-449.
- Kireççi, Ü. (2018). Çizgi romanın dili ve yapısı. İçinde E. G. Naskali (Ed.), *Çizgi roman kitabı*, (s. 139-193). Kitabevi Yayınları.
- Koenke, K. (1981). The careful use of comic books. *Reading Teacher*, 34, 592-595.
- Kurtdede Fidan, N. & Öner, Ö. (2018). Değerler eğitimine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *International Journal of Field Education*, 4(1), 1-17.
- Lanyi, R. L. (1979). Trina, queen of the underground cartoonists; An interview. *Journal of Popular Culture*, 12/4, 737.
- Leylak, D., & Say, S. (2023). Sınıf öğretmenlerin eğitici çizgi romanlar ile ilgili görüşleri. *International Journal of Education and New Approaches*, 6(1), 96-127.

- Lüle Mert, E. (2018). Türkçe eğitiminde yapılandırmacı yaklaşım bağlamında anlama eğitimi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 306-323.
- Marshall, C. & Rossman, G. B. (2014). *Designing Qualitative Research*. Sage.
- Morgan, D. L. (1996). *Focus groups as qualitative research* (16. Baskı). Sage publications
- Orçan, A. (2013). *Çizgi roman tekniği ile geliştirilen bilim-kurgu hikâyelerinin öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerinin ve fiziğe ilişkin tutumlarının gelişimine etkisi* [Unpublished master's thesis]. Gazi University.
- Ozan, C. & Köse, E. (2014). Eğitim programları ve öğretim alanındaki araştırma eğilimleri. *Sakarya University Journal of Education*, 4(1), 116-136.
- Özer, S. (2019). *Yapılandırmacı yaklaşımla tasarlanan gerçekçi matematik öğretiminin; erişimi, öğrenme kalıcılığı ve öğrenci görüşleri üzerindeki etkisi* [Unpublished master's thesis]. Marmara University.
- Özkefeli, D. (2017). *Türkiye'de gazetelerde yayınlanan çizgi roman tarihi ve örnekleri* [Unpublished master's thesis]. İstanbul Aydın University.
- Patton, M. Q. (1987). *How to use qualitative methods evaluation*. Sage.
- Pritchard, A. (2017). *Ways of learning: Learning theories for the classroom*. Routledge.
- Şekerci, H. (2021). Yapılandırmacı yaklaşım kavramına ilişkin sınıf öğretmeni adaylarının görüşlerinin metaforlar aracılığı ile incelenmesi. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi (YYU Journal of Education Faculty)*, 18(1)766-795.
- Selçuk, Z., Palancı, M., Kandemir, M., & DüNDAR, H. (2014). Eğitim ve bilim dergisinde yayınlanan araştırmaların eğilimleri: İçerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 430-453.
- Silverman, D. (2016). *Qualitative research*. Sage.
- Sözbilir, M., Gül, Ş., Okçu, B., Yazıcı, F., Kızılaslan, A., Zorluoğlu, S. L., & Atilla, G. (2015). Görme yetersizliği olan öğrencilere yönelik fen eğitimi araştırmalarında eğilimler. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 218-241.
- Strauss, A. L., & Corbin, J. (1990). *Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques*. Sage Publications, Inc.
- Topkaya Y. & Doğan, Y. (2020). The effect of educational comics on teaching environmental issues and environmental organizations topics in 7th grade social studies course: A mixed research. *Education and Science*, 45(201), 167-188.
- Topkaya, Y. (2014). *Vatandaşlık ve demokrasi eğitimi dersinde eğitici çizgi roman kullanımının bilişsel ve duyuşsal öğrenmelere etkisi* [Unpublished master's thesis]. Atatürk University.
- Topkaya, Y. (2016a). Doğal çevreye duyarlılık değerinin aktarılmasında kavram karikatürleri ile eğitici çizgi romanların etkililiğinin karşılaştırılması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13/34, 259-272.
- Topkaya, Y. (2016a). Eğitici çizgi romanların çevre sorunlarına yönelik bilişsel ve duyuşsal öğrenmeler üzerindeki etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 41/187, 199-219.
- Topkaya, Y., & Şimşek, U. (2017). Görsel bir öğretim materyali: Eğitici çizgi roman. İçinde (R. Turan, & H. Akdağ, Edt.), *Sosyal bilgiler öğretiminde yeni yaklaşımlar III* (s.201-220). Pegem Akademi.
- Tuncer, N. (1993). *Çizgi roman ve çocuk* (1. Baskı). Çocuk Vakfı Yayınları.
- Türkal, B. (2018). Oluşturma ve uygulama açısından sosyal bilgiler öğretiminde bir öğretim materyali olarak çizgi roman kullanımı [Unpublished master's thesis]. Dokuz Eylül University.
- Tutar, H. & Erdem, A. T. (2022). *Örnekleriyle bilimsel araştırma örnekleri ve SPSS uygulamaları* (2.Baskı). Seçkin.
- Tutar, M., Kurt, M. & Karamustafaoğlu, O. (2017). Fen bilimleri eğitimindeki beyin temelli öğrenme araştırmalarının incelenmesi 2000-2015 yılları arası. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(2), 236-249.

- Uçmak, A. (2010). Grafik anlatım diliyle farklılık gösteren grafik romanlardan Sandman ve Kabuki. *Sanat-Tasarım Dergisi*, 1(1), 23-30.
- Ünal, O. (2018). *Sosyal bilgiler dersinde eğitici çizgi roman kullanımının öğrenci başarısı ve tutumuna etkisi* [Unpublished master's thesis]. Akdeniz University.
- Whitshed, N. (2004). Learning and teaching. *Health Information & Libraries Journal*, 21 (1), 74-77.
- Yaylak, E., & İnan, S. (2018). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitimde sosyal medyanın kullanılmasına yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 3(1), 1-32.
- Yazlık, D. Ö. (2020). Matematik öğretmeni adaylarının cabri yazılımıyla çalışma yaprakları tasarlama süreci ile bunların geometri öğretiminde kullanılması üzerine görüşleri. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3),1291-1334.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınları.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (12 Baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, Y. (2020). *Genç tenis sporcu adaylarında geleneksel öğretim yöntemlerine karşın farklılıkla öğretim yönteminin tenise özgü beceri görsel reaksiyon ve hareketlilik üzerine etkileri* [Unpublished master's thesis]. Marmara University.
- Yüksel, A., Mil, B., & Bilim, Y. (2007). *Nitel araştırma: Neden, nasıl, niçin?* (3 baskı). Detay Yayıncılık.

"Journal of Education and New Approaches - JENA" is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

ANNEX-1. WORKING GROUP

Number	Thesis Number	Year	Thesis Name	Thesis Type	Universty	Institute	Department/ Division
1	746553	2022	The usability of comic book texts in bilim çocuk journal in Turkish textbooks and their suitability to the themes	Master's Degree	Giresun University	Social Sciences Institute	Department of Turkish Education
2	735511	2022	Design issues in comics as a visual narrative method and a comic practice	Master's Degree	Hacettepe University	Institute of Fine Arts	Graphic Art Department
3	726600	2022	Exploring utopian/dystopian worlds within fictional spaces of comics: The case of X-men	Master's Degree	Yaşar University	Institute of Postgraduate Education	Department of Interior Architecture
4	731122	2022	Transferring value through comics-The case of Naruto	Master's Degree	Kütahya Dumlupınar University	Institute of Education Sciences	Department of Turkish Education
5	760079	2022	A semiotic approach to Dino Buzzati's graphic novel 'Poema a Fumetti'	Master's Degree	İstanbul University	Social Sciences Institute	Department of Italian Language and Literature
6	734749	2022	The effect of educational comics on success and permanence in primary school 2nd grade division process	Master's Degree	Niğde Ömer Halisdemir University	Institute of Education Sciences	Department of Classroom Teaching
7	769821	2022	The place of comics in French textbooks	Master's Degree	Marmara University	Institute of Education Sciences	Department of French Language Education
8	728375	2022	nalysis of contemporary (2010-2020) Turkish comics in terms of design elements	Master's Degree	KTO Karatay University	Institute of Postgraduate Education	Graphic Art Department
9	725832	2022	The effect of context based comics for the 'measurement of force, and friction' unit on the development of students' grounded mental model	PhD Thesis	Kastamonu University	Institute of Science	Department of Science Education
10	767997	2022	Motion comic and an application example in mobile publishing	Proficiency in Art	Ankara Hacı Bayram Veli University	Institute of Postgraduate Education	Graphic Art Department
11	734209	2022	Baroque style of the Bridesmaids comic strip and its relationship with the Bridesmaids painting	Master's Degree	İstanbul University	Social Sciences Institute	Department of Spanish Language and Literature
12	737354	2022	Comic book aesthetic in cinema: The comparison of 'Scott Pilgrim vs. the World' movie with the comic book	Master's Degree	Marmara University	Social Sciences Institute	Department of Cinema
13	758625	2022	Opinions of classroom teachers about educational comics	Master's Degree	Mersin University	Institute of Education Sciences	Department of Classroom Teaching
14	748367	2022	The didactical use of digital caricatures and comics as visually designed material in german foreign language lessons	Master's Degree	Marmara University	Institute of Education Sciences	Department of German Language Teaching
15	737952	2022	Literature to comics: Translation of the classics into comics	PhD Thesis	İstanbul University	Social Sciences Institute	Department of Translation Studies
16	667615	2021	Comic books and new forms of presentation	Master's Degree	Kütahya Dumlupınar University	Social Sciences Institute	Combined Arts Major Art Branch
17	658808	2021	Narrative transformation in comics and a motion comic proposal	Proficiency in Art	Hacettepe Üniversitesi	Institute of Fine Arts	Graphic Art Department
18	673722	2021	An analysis of standardized women in mythology and comics through feminist interpretation of adorno	Master's Degree	Kocaeli University	Social Sciences Institute	Department of English Language and Literature
19	662975	2021	Interdisciplinary research on picturebooks and comics for museums and cultural heritage sites	Master's Degree	Koç University	Social Sciences Institute	Department of Design Technology and Society
20	702794	2021	The effect of the digital comics book developed for museum education in the Social Studies course on the academic succes and attitude of students	Master's Degree	Yıldız Teknik University	Social Sciences Institute	Social Studies Education Department
21	683597	2021	Comics for linguistic and cultural competence in the field of German as a foreign language	Master's Degree	Trakya University	Social Sciences Institute	Department of German Language Education

22	620301	2020	The effect of argumentation-supported educational comics on students' environmental interests, motivation, and academic achievements and student experiences	PhD Thesis	Gazi University	Institute of Education Sciences	Department of Mathematics and Science Education
23	616236	2020	Ceramic applications of comic and caricature scenes	Master's Degree	Hacettepe University	Institute of Fine Arts	Department of Ceramics
24	650625	2020	Comparison of reading comprehension in comic books and story books of children diagnosed with dyslexia and not diagnosed with dyslexia	Master's Degree	Ankara University	Institute of Health Sciences	Department of Ear Nose and Throat
25	636337	2020	Comics and translation with a multimodal perspective in the early Republican era	PhD Thesis	Gazi University	Social Sciences Institute	Department of Translation and Cultural Studies
26	637046	2020	Amazon woman in cultural narratives: A motion comics practise	Proficiency in Art	Hacettepe University	Institute of Fine Arts	Graphic Art Department
27	646453	2020	Adaptation of the illustrations in medieval European manuscripts to graphic novels and make of a graphic novel	Proficiency in Art	Hacettepe University	Institute of Fine Arts	Graphic Art Department
28	623840	2020	The effects of educational comics and educational cartoons in the social studies course on student' attitude, motivation and academic achievement	PhD Thesis	Atatürk University	Institute of Education Sciences	Social Studies Education Department
29	547751	2019	Individual psychology in Marvel studio's comic book adaptation movies between 2000-2017	Master's Degree	Ege University	Social Sciences Institute	Department of Radio, Television and Cinema
30	569150	2019	The effect of postmodernism in american comics: Alternative comics	Master's Degree	Dokuz Eylül University	Institute of Fine Arts	Graphic Art Department
31	579442	2019	The adaptation relationship between comics, cinema and animation: 'Exile of The Dogs: Hayırsızada' animation movie sample	Master's Degree	Anadolu University	Institute of Fine Arts	Animation Major Art Branch
32	600434	2019	The costume as a sign of identification and phenomenon of heroism in comics	Master's Degree	Dokuz Eylül University	Institute of Fine Arts	Graphic Art Department
33	541043	2019	A comparative study on the objectification of female characters in comic books and a comic book application	Master's Degree	Hacettepe University	Institute of Fine Arts	Graphic Art Department
34	586444	2019	Analysis of Dede Korkut Stories comicized in the scope of children's literature in terms of structure and educational values	Master's Degree	Zonguldak Bülent Ecevit University	Social Sciences Institute	Department of Turkish Education
35	548704	2019	Foreign language teaching through comics	Master's Degree	Atatürk University	Institute of Education Sciences	Department of Foreign Language Education
36	542674	2019	Effective brochure and comic book applications to increase food safety knowledge of food handlers working in Konya city center	Master's Degree	Selçuk University	Social Sciences Institute	Department of Travel Management and Tourist Guidance
37	587254	2019	Examining the opinions of social studies teacher candidates on the use of comics in teaching social studies	Master's Degree	İstanbul University - Cerrahpaşa	Institute of Postgraduate Education	Social Studies Education Department
38	544039	2019	The opinions of the social studies teacher candidates on using comics during the process of teaching social studies	Master's Degree	Muğla Sıtkı Koçman University	Institute of Education Sciences	Social Studies Education Department
39	560423	2019	The common, changing, national and artistic elements in Tarkan's and Köroğlu's comics	Master's Degree	Necmettin Erbakan University	Institute of Education Sciences	Department of Art Education
40	587798	2019	Investigation graphic language in comic books from 2000 to present in Turkey	Master's Degree	Ordu University	Social Sciences Institute	Graphic Art Department
41	580858	2019	Importance of Turhan Selçuk within the development process of the art of comic books in Turkey and Abdulcanbaz	Master's Degree	Haliç University	Social Sciences Institute	Graphic Art Department
42	518504	2018	Comic book movie adaptations after 2000s in Hollywood:Batman Dark Knight example	Master's Degree	İstanbul Kültür University	Social Sciences Institute	Department of Communication Design
43	504693	2018	Examination of Turkish heroin within the scope of Superhero notion in American comics	Master's Degree	Yaşar University	Social Sciences Institute	Art and Design Department
44	533277	2018	Translation in comic book	Master's Degree	İstanbul University	Social Sciences Institute	Department of Translation Studies
45	509716	2018	Intersection of printmaking and comics in historical perspective	Master's Degree	Anadolu University	Institute of Fine Arts	Printing Arts Major Art Branch
46	522470	2018	From early periods of comics to 21st century cinema imaging: An investigation of ethical sites of heroes representatives	Master's Degree	Akdeniz University	Social Sciences Institute	Philosophy Department

47	524390	2018	The importance of historical graphic novels to cause the students to gain national conscience in elementary schools: The sample of Tarkan graphic novels	Master's Degree	Giresun University	Social Sciences Institute	Department of Classroom Education
48	524099	2018	Using comic book as a supporter to develop reading habits	Master's Degree	Erciyes University	Institute of Education Sciences	Department of Turkish Education
49	527260	2018	Use of comics as a teaching material in social studies education in terms of its composition and implementation	Master's Degree	Dokuz Eylül University	Institute of Education Sciences	Social Studies Education Department
50	513238	2018	The effect of using educational comics in social studies course on students' success and attitudes	Master's Degree	Akdeniz University	Institute of Education Sciences	Department of Primary Education
51	531294	2018	A research on the graphic novel adaptation of William Shakespeare's 'Macbeth' in terms of intersemiotic translation and rewriting	Master's Degree	Gazi University	Social Sciences Institute	Department of Translation and Interpretation
52	475963	2017	Third meaning in comic book	Master's Degree	Işık University	Social Sciences Institute	Department of Art Theory and Criticism
53	464484	2017	Comics in Terms of Law on intellectual and artistic works	Master's Degree	Marmara University	Social Sciences Institute	Private Law Department
54	485728	2017	Comic book design with turkish miniature technique	Master's Degree	Dumlupınar University	Social Sciences Institute	Graphic Art Department
55	473440	2017	Comics' history and samples published in Turkish newspapers	Master's Degree	İstanbul Aydın University	Social Sciences Institute	Graphic Art Department
56	429964	2016	The analysis of artistic adaption of the araoğlan comic book to cinema	Master's Degree	Maltepe University	Social Sciences Institute	Department of Radio, Television and Cinema
57	612238	2016	Formats used for adapting children's books into graphic novels	Master's Degree	İstanbul Arel University	Social Sciences Institute	Graphic Art Department
58	447716	2016	Use of comics in social studies teaching	PhD Thesis	Afyon Kocatepe University	Social Sciences Institute	Department of Primary Education
59	438535	2016	The impact of foreign comics on Turkish cinema	Master's Degree	Beykent University	Social Sciences Institute	Department of Television and Cinema
60	383863	2015	The changes of design issues in Superman comics between 1938-2014	Master's Degree	Başkent University	Social Sciences Institute	Department of Interior Architecture and Environmental Design
61	407243	2015	Thematic review of children's novels and comics has been published by Republic of Turkey Ministry of Culture	Master's Degree	Uludağ University	Institute of Education Sciences	Department of Turkish Education
62	385964	2014	Researching of comics in terms of children education	Master's Degree	Yüzüncü Yıl University	Institute of Education Sciences	Department of Turkish Education
63	375284	2014	Representation of the male hero in fantastic films based on comic books between 1960 and 1980 in Turkish film industry	Master's Degree	Anadolu University	Social Sciences Institute	Department of Television and Cinema
64	365756	2014	Comic book adaptation in Turkish Cinema and Zagor	Master's Degree	Beykent University	Social Sciences Institute	Department of Television and Cinema
65	366519	2014	Impact of usage of comics on cognitive and emotional learning in citizenship and democracy education classes	PhD Thesis	Atatürk University	Institute of Education Sciences	Social Studies Education Department
66	339076	2013	The role of graphic novels in teaching English as a foreign language	Master's Degree	Hacettepe University	Social Sciences Institute	Department of Foreign Language Teaching
67	354656	2013	The effect of science-fiction stories developed by comics technique, on creative thinking skills and physics attitudes of students	Master's Degree	Gazi University	Institute of Education Sciences	Department of Physics Teaching
68	333498	2013	Under graduate level fashion design students and their opinions about comic books, comic heroes and their effects on fashion and own creativities	Master's Degree	Gazi University	Institute of Education Sciences	Vocational Painting Education Department
69	332647	2013	The effect of a selected graphic novel on reading comprehension	Master's Degree	Çağ University	Social Sciences Institute	Department of English Language Education
70	332798	2013	The comics adaptation on Turkish cinema	Master's Degree	Beykent University	Social Sciences Institute	Department of Television and Cinema

71	302165	2011	Myth and hero in American culture: Analysis of myth creation and hero representations in Washington Irving, Mark Twain short stories and Marvel comic books	Master's Degree	Ankara University	Social Sciences Institute	Department of American Culture and Literature
72	308411	2011	The place of comics in teaching French as a foreign language	Master's Degree	Hacettepe University	Social Sciences Institute	Department of French Language Education
73	280088	2011	Semiotic analysis of Marc-Antoine Mathieu's Picture comic	Master's Degree	İstanbul University	Social Sciences Institute	Department of French Language and Literature
74	292938	2011	Fantastic Franco-Belge BD (comic strip) in the production of modern mythology	Proficiency in Art	Dokuz Eylül University	Institute of Fine Arts	Graphic Art Department
75	289590	2011	Lucky Luke and Tarkan: A structural comparison of two comics	Master's Degree	Yeditepe University	Social Sciences Institute	Department of Comparative Literature
76	303683	2011	Interactive comic book as a new instruction method on executive training in higher education and a research on its usefulness perception	PhD Thesis	İstanbul University	Social Sciences Institute	Department of Management and Organization
77	257475	2010	The role of the women and nationalist pronunciation at Karaoğlan comics, which were published from 1960's to 1990's	Master's Degree	Ege University	Social Sciences Institute	Department of General Journalism
78	278078	2010	Instructor of comics in primary French language education	Master's Degree	Gazi University	Institute of Education Sciences	Department of French Teaching
79	263289	2010	The effect of using comics heroes on consumer goods in brand awareness	Master's Degree	Ege University	Social Sciences Institute	Department of Advertising
80	257016	2009	Architecture representation of the fiction comics	Master's Degree	Mimar Sinan Güzel Sanatlar University	Institute of Science	Architectural Design Department
81	236045	2008	Exploration of Japanese graphic novel (Manga) as a tool for cultural resistance	Proficiency in Art	Dokuz Eylül University	Institute of Fine Arts	Graphic Art Department
82	261623	2008	The appearance of the hero in adaptations from comics to movies: Tarkan and Conan cases	PhD Thesis	İstanbul University	Social Sciences Institute	Department of Radio, Television and Cinema
83	257593	2007	Comics and their creators that differentiate with their graphical expressions	Master's Degree	Marmara University	Institute of Fine Arts	Graphic Art Department
84	186891	2006	Research on Tarkan Comics from the point of view of popular cultural images	Master's Degree	Gazi University	Social Sciences Institute	Journalism Department
85	217008	2006	Comic book translations in Turkey through a process based approach	Master's Degree	İstanbul University	Social Sciences Institute	Department of Translation Science
86	622609	2017	The use of comics in primary school history teaching	Master's Degree	Trakya University	Social Sciences Institute	Department of Visual Culture
87	159911	2005	Turkish identity in comics	Master's Degree	Hacettepe University	Social Sciences Institute	Graphic Art Department
88	162667	2005	Influence of graphic design on comics	Master's Degree	Dokuz Eylül University	Institute of Fine Arts	Graphic Art Department
89	160307	2005	Comics on the WEB	Master's Degree	Hacettepe University	Institute of Fine Arts	Graphic Art Department

Çizgi Roman Konusu Üzerine Yapılmış Lisansüstü Çalışmaların İncelenmesi

Öz:

Yapılandırmacı yaklaşım doğrultusunda revize edilen öğretim programlarında çağdaş öğretim materyallerinden yararlanılması açıkça ifade edilmiştir. Bu duruma bağlı olarak günümüzde etkili sınıf iklimi oluşturmak amacıyla öğrenme ve öğretme sürecinde kullanılacak materyallerin önemi de artmıştır. Nitekim öğretim materyalleri öğrencileri sürece aktif bir şekilde dâhil ederek kendi öğrenmelerini inşa etmesine ve öğrencilerde kalıcı öğrenmeler gerçekleşmesine yardımcı olmaktadır. Bu öğretim materyallerinden birisi de çizgi romanlardır. Nitekim çizgi romanlar yazı ve görselliğin harmanlanarak okuyucuya sunulduğu çok fonksiyonlu bir öğretim materyalidir. Bu nedenle araştırmada 2005-2022 yılları arasında çizgi roman konusu ile ilgili yayımlanmış olan lisansüstü çalışmaların eğilimlerinin belirlenmesi ve eğitim çalışanlarının çizgi roman konusunda farkındalığının artırılması amaçlanmıştır. Araştırmada nitel yöntem kapsamında veri toplama aracı olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular içerik ve betimsel analize tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda çizgi roman konusu ile ilgili hazırlanan lisansüstü çalışmaların en fazla yüksek lisans düzeyinde, 2022 yılında, Türkçe dilinde, İstanbul üniversitesinde, sosyal bilimler enstitüsünde ve grafik anabilim dalında yayınlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca araştırma metodolojisi olarak en fazla nitel yöntemin kullanıldığı, veri toplama aracı olarak en fazla test/anket/ölçek, veri analiz tekniğinde ise en fazla kestirimsel kategoride t-testinin kullanıldığı görülmektedir. Örneklem yöntemi bakımından ise en fazla nitel desende amaçlı örnekleme kullanıldığı, örneklem grubunun en fazla ilköğretim 5-8 olduğu ve örneklem büyüklüğünün ise 101-300 aralığında bulunduğu gözlemlenmiştir. Lisansüstü çalışmalar konu alanlarına göre incelendiğinde ise en fazla çalışmanın çizgi romanların akademik başarı ve tutuma olan etkisini ölçmek üzerine yapıldığı gözlemlenmiştir. Bu bağlamda çizgi roman konusu üzerine hazırlanan lisansüstü çalışmaların son yıllarda artış gösterdiği ve birçok farklı alanda çizgi roman konusunda çalışmalar yapıldığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Çizgi roman, lisansüstü çalışmalar, yöntem bilimsel analiz, eğilim.

GİRİŞ

Davranışçı yaklaşımı benimseyen geleneksel öğretim modellerinin birçok noktada eksikliklerinin olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Nitekim soyut kavramların somut hale getirilmesinde yaşanan problemler ve edinilen bilgi birikiminin günlük yaşamda pratik olarak kullanılamaması geleneksel öğretim modellerinin eksiklikleri olarak göze çarpmaktadır (Cacim, 2018; Yıldırım, 2020). Ayrıca davranışçı kuramlar öğreneni basit bir mekanizma olarak kabul eder. Öğrenmeyi uyarıcı-tepki bağı ile açıklayarak, bireyi bilginin pasif alıcısı olarak görür (Pritchard, 2017). Bu eksiklikler eğitim alanında revizyonlara gidilmesini zorunlu kılmış ve sonuç olarak alternatif bir öğrenme modeli olan yapılandırmacı yaklaşım ön plana çıkmıştır (Yazlık, 2020). Yapılandırmacı yaklaşımda, geleneksel öğretim metodundan uzaklaşarak öğrenme olgusu doğrultusunda ve bireylerin zihinsel süreçleri ile değer yargıları paralelinde eğitimin tasarlandığı bir modeldir (Jonassen, 1994). Bu sebeple eğitim çalışanları, öğrenme ve öğretme sürecinde bu öğretim modelinden yararlanmalıdır. Nitekim yapılan bilimsel çalışmalarda öğrenme ve öğretme sürecinde yapılandırmacı yaklaşımının kullanılmasının, derse yönelik öğrenci tutumunu pozitif anlamda etkilediği görülmüştür (Ada, Baysal & Kadioğlu, 2009; Ataç, 2023; Borich, 2017; Brooks ve Brooks, 1993; Erdem-Süren, 2019; Erşahan, 2016; Huang, Rauch ve Liaw, 2010; Karakuş, 2009; Özer, 2019; Whitsed, 2004). Bu öğrenme yaklaşımı aracılığıyla öğretmen, çocuğun zihninde var olan bilgileri yeni bilgilerle harmanlayarak çocuğun kendi öğrenme yollarını keşfetmesi noktasında rehberlik görevi üstlenmektedir; çocuklar ise elde ettiği yeni bilgi birikimini sürece aktif olarak katılarak

yapılandırır (Lüle Mert, 2018; Pritchard, 2017; Şekerci, 2021). Ayrıca 21.yy'da yaşanan değişimler eğitim alanına da yansımış ve yapılandırmacı yaklaşıma bağlı olarak eğitimde kullanılan yöntem, teknik ve stratejilerde değişikliğe gidilmekle beraber yeni araç ve gereçler de kullanılmaya başlanmıştır (Karakuş, 2020).

Günümüzde etkili sınıf iklimi oluşturmak amacıyla öğrenme ve öğretme sürecinde kullanılacak materyallerin önemi de buna paralel olarak artmıştır (Eker, 2018). Öğretimin pekiştirilmesi, öğrenme ve öğretme ortamının zenginleştirilmesi, soyut kavramların somutlaştırılması ve kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesi için çağdaş ve birçok duyu organına hitap eden öğretim materyallerinin kullanılması önemlidir (Demirci, 2019). Bu nedenle, ders esnasında anlatılan konuların daha açıklayıcı olması, temel noktaları vurgulaması, konuların ilgi çekici ve dikkat unsuru temelinde, yüksek motivasyon ile öğretilmesinde çağdaş öğretim materyallerinden yararlanılmaktadır (Yaylak & İnan, 2018). Bu bağlamda çocukların edindikleri bilgileri kavrayıp içselleştirebilmeleri için öğrenme ve öğretme ortamlarının farklı materyaller ile zenginleştirilmesi gerekmektedir (Arslankara & Usta, 2020).

Ayrıca bilim dünyasında yaşanan devrim niteliğindeki değişimler bilgiye ulaşma hızını üst seviyeye çıkarmıştır. Özellikle, kalıcılık noktasında çok büyük yararı olan görsel materyallerin ders ortamına entegre edilmesi, değişen ve gelişen teknolojik imkânlar neticesinde oldukça kolaylaşmıştır. Bu materyaller sınıf iklimini olumlu etkilemiş ve öğrenci ilgi ve motivasyonunu artırarak dersi eğlenceli kılmıştır (Topkaya & Şimşek, 2017). Şentürk (2020), çağımızdaki çocukların beklentilerinin farklı olmasından dolayı, çocukların derse karşı ilgi duyması için bu öğretim materyallerinin birtakım karakteristik özelliklere sahip olması gerektiğini belirtmiştir. Özellikle teknoloji dünyasında kendine yer bulan çocuklarımız için kullanılan bu materyallerin popüler, eğlenceli ve gündelik yaşama entegre edilebilecek özelliklere sahip olması büyük önem arz etmektedir. Çalışma yapıları, kavram ve zihin haritaları, karikatürler, gerçek nesne ve modeller, görsel basılı materyaller (resimler, fotoğraflar, çizimler, tablolar, grafikler) bunlara örnek gösterilebilir (Kaya, 2006). Bu çağdaş materyallerden birisi de somut yaşantılar sunan ve etkin öğrenmeye katkısı olan çizgi romanlardır.

Değişen ve gelişen dünyada çizgi romana olan bakış açısı da aynı doğrultuda değiştiğinden çizgi romana dair birçok tanım yapılmıştır (Topkaya, 2014). Bu bağlamda çizgi romanı, Eisner (1974), yazı ve görselliğin sentezlenmesi ile tasarlanan ve aynı ölçüde görsel ve sözel zekâya hitap eden çizimler olarak, Zhang (2017), yazı ve imgenin birleşmesiyle ortaya çıkan edebi bir eser olarak, Özkefeli (2017), şiirsel ve biçimsel açıdan sanat ve edebiyata benzeyen bir araç olarak, Yaman (2021), çeşitli konuları hikâyeleştirerek anlatan karikatürler olarak, Akdağ (2023), görselliğin ön planda olduğu materyal olarak ve Kaba, Maide & İlhan (2020), dünyadaki dokuzuncu sanat dalı olarak tanımlamışlardır. Bu tanımlardan yola çıkarak çizgi romanı, bir hikaye etrafında şekillenen ve ardı sıra gelen konuşma balonları aracılığıyla yazı ve görselliği bir bütün halinde görmemizi sağlayan ve verilmek istenen mesajı daha net ve anlaşılır bir şekilde okuyucuya sunan edebi eser olarak tanımlayabiliriz.

Çizgi romanın biçimsel özelliklerine baktığımızda; çizgi romanlar temelde çizgi ve öyküyü barındırmaktadır. Aktarılmak istenen konuya göre bazen çizgiler bazen de söze ağırlık verilmektedir. Ancak çizgilerin daha yoğun kullanılması verilmek istenen mesajın daha açık ve net olarak verilmesini sağlar (Cantek, 2002; Kireççi, 2008; Topkaya, 2014). Çizgi romanlarda çizgi roman okuyucusuna verilmek istenen mesaj, hikâye veya karakterler aracılığıyla görselleştirilir. Ayrıca resimde verilen mesajın etkililiğini artırmak adına yazılardan da faydalanılır (Cantek, 2010). Yine çizgi romanlarda seçilen konu öğrenci seviyesine uygun açık

ve net bir şekilde ifade edildiği; kullanılan dilin, yalın ve anlaşılır olduğu; kullanılan karakterlerin genellikle erkek olduğu, ancak polisiye türü çizgi romanlarda kadın kahramanlara da yer ve bazen de hayvan figürlerinin kullanıldığı görülmektedir. Mekân olarak verilen yerler okuyucu kitlesi tarafından hemen anlaşılırken zaman kavramını anlamak oldukça güçtür. Nitekim çizgi romanda zaman kavramının net olarak anlaşılması için metnin tamamının okuması gerekmektedir (Akdağ, 2023; Başımoglu, 2009; İlhan, 2016; Kireççi, 2008; Lanyi, 1979; Topkaya, 2014; Tuncer, 1993; Ünal, 2018).

Çizgi romanların eğitimde kullanılmasının gerekliliği konusunda birçok etken mevcuttur. Bu etkenlerin en önemlisi çizgi romanların çocukları sürece aktif olarak dâhil etmesi ve üst düzey güdüleme sağlamasıdır (Akdağ, 2023; Haugaard, 1973; Hutchinson 1949). Ayrıca, derse karşı olumlu tutup geliştirmede (İlhan, 2016), Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma ile okuma becerilerine hizmet etmede (Gürsoy, 2018; Karagöz, 2018; Karcıoğlu, 2020) çocukların derse karşı ilgilerini artırmada (Ünal, 2018), kalıcı öğrenmelere hizmet etmede ve akademik başarı sağlamada (Akdağ, 2023; Çiçek Şentürk, 2020; Topkaya, 2014; Topkaya, 2016; Topkaya & Doğan, 2020) çizgi romanların önemli etkileri olduğu görülmektedir. Yine çizgi romanlar soyut ve öğrenilmesi zor olan bir kavram veya konunun çocuklara daha kolay ve etkili bir şekilde aktarılmasında kilit rol oynamaktadır (Orçan, 2013; Topkaya & Doğan, 2020). Cihan (2014) da çizgi romanlarda görselliğin çok fazla kullanılması, aksiyonun süreklilik arz etmesi, ilgi çekici bir senaryonun varlığı, karakterlerin empati ve sempati duygusunu geliştirmesi, net ve anlaşılır bir şekilde sonuca götürmesi, talepleri kolay karşılaması ve okurken eğlendiren bir niteliğe sahip olması nedeniyle çocuklara okuma alışkanlığı kazandırmada kilit rol oynadığını belirtmiştir. Dahası, çizgi romanların toplumsal değer ve normları aktararak çocuğun toplumsallaşmasını sağladığı ve dolayısıyla çocuğun kimlik kazanmasına ve bu kimliği toplumsal değerlerle şekillendirmesine yardımcı olduğu söylenebilir (Altunbay & Önal, 2018).

Literatür incelendiğinde; bazı makalelerin yöntembilim incelemesine tabi tutulduğu birçok araştırma (Bacanak, Değirmenci, Karamustafaoğlu & Karamustafaoğlu, 2011; Başol, 2006; Çiltaş, Güler & Sözbilir, 2012; Gökçek, Babacan, Kangal, Çakır & Kül, 2013; Gülbahar & Alper, 2009; Kandemir & Dünder, 2014; Karadağ, 2009; Selçuk, Palancı, Sözbilir, Gül, Okçu, Yazıcı, Kızıllar, Zorluoğlu & Atilla, 2015; Sözbilir & Kutu, 2008) olduğu ve lisansüstü tezlerin farklı değişkenler aracılığıyla incelendiği çok sayıda çalışmanın (Adıgüzel & Ergünay, 2012; Altun & Özsevgeç, 2016; Baş & Beyhan, 2012; Batu & Yapıcıoğlu-Ayaz, 2018; Bolat, 2016; Bolat & Tekin, 2017; Dünder & Hareket, 2017; Kapkın, Çalışkan & Sağlam, 2018; Karadağ, 2009; Kuzu & Çam, 2019; Kuzu & Yıldırım, 2020; Kurtdele-Fidan & Öner, 2018; Leylak & Say, 2023) olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca hem makale hem de lisansüstü tezlerin beraber incelendiği (Tutar, Kurt & Karamustafaoğlu, 2017) spesifik çalışmaların da yer aldığı görülmektedir. Ancak çağdaş öğretim materyalleri konusunda lisansüstü eğilimlerin belirlenmeye çalışıldığı herhangi bir araştırma bulgusuna rastlanmamıştır. Bu nedenle çizgi roman konusu ile ilgili lisansüstü tezlerin eğilimlerinin belirlenmeye çalışıldığı bu araştırmanın literatüre katkı sağlaması beklenmektedir.

Çizgi romanların derslerde kullanılmasının gerekliliği konusu yapılan birçok çalışmada (Akdağ, 2023; Çiçek Şentürk, 2020; Kurt, 2019; Mutlu, 2019; Türkal, 2018; Ünal 2018) ortaya konulmuştur. Bunun en önemli gerekçesinin ise çizgi romanların görsel öğeleri bünyesinde barındırması ve derslerde görsel materyallerinin kalıcı öğrenmelere hizmet etmesi olarak gösterilmektedir (Kaba, Maide & İlhan, 2020). Nitekim yazı ve görselliği birleştirerek okuyucuya sunan çizgi romanlar öğrenmeyi kolaylaştırmakta ve çocukların bilgileri zihinlerinde yapılandırmalarına olanak vermektedir. Ayrıca yapılandırmacı anlayış

doğrultusunda revize edilen öğretim programlarında farklı öğretim materyallerinin kullanılması ve öğrenme ortamlarının zenginleştirilmesi açıkça ifade edilmiştir (MEB, 2018). Bu nedenle ders kazanımlarını gerçekleştirmek için çocukların aktif olarak derse katılımını sağlayarak dersi daha etkin bir hale getiren, somut öğrenme ortamları oluşturan ve öğrenme güçlüklerini ortadan kaldırmaya yardımcı olan çağdaş öğretim materyallerinden biri olan çizgi roman konusu ile ilgili yapılan lisansüstü çalışmaların eğilimlerini belirlemek ve gerek eğitimcilerle gerekse de öğrencilerle yol göstermek amacıyla yapılan çalışma önem arz etmektedir. Ayrıca çizgi roman ve çağdaş öğretim materyalleri konusunda ihtiyaçların belirlenmesinde ve yeni yapılacak olan çalışmalara yol göstermek araştırmanın bir diğer önemli amacıdır. Bu bağlamda çalışmada; “2005-2022 yılları arasında Türkiye’de çizgi roman konusu üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada 2005-2022 yılları arasının dâhil edilmesinin gerekçesi olarak 2005 yılında yapılandırmacı yaklaşıma geçilmesi ve bu amaçla çağdaş öğretim materyallerinin derslerde kullanılmasıdır. Zira yapılandırmacı yaklaşımda çağdaş öğretim materyallerinin kullanılması dersi ve hedef kazanımları gerçekleştirmede bir ön koşul olarak değerlendirilmektedir. Çizgi roman ise yapısı itibariyle öğrenciyi sürece aktif olarak dâhil ederek kalıcı öğrenmelere hizmet eden modern bir ders materyalidir. Bu bilgiler ışığında aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. 2005-2022 yılları arasında çizgi roman konusu ile ilgili yayınlanan lisansüstü çalışmalar türüne göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
2. 2005-2022 yılları arasında çizgi roman konusu ile ilgili yayınlanan lisansüstü çalışmaların yıllara göre dağılımı nasıldır?
3. 2005-2022 yılları arasında çizgi roman konusu ile ilgili yayınlanan lisansüstü çalışmalar üniversite, enstitü, bölüm/anabilim dalı bakımından nasıl bir dağılım göstermektedir?
4. 2005-2022 yılları arasında çizgi roman konusu ile ilgili yayınlanan lisansüstü çalışmalar konu alanları bakımından nasıl bir dağılım göstermektedir?
5. 2005-2022 yılları arasında çizgi roman konusu ile ilgili yayınlanan lisansüstü çalışmalar yayınlandığı dil bakımından nasıl bir dağılım göstermektedir?
6. 2005-2022 yılları arasında çizgi roman konusu ile ilgili yayınlanan lisansüstü çalışmalar araştırma metodolojisi bakımından nasıl bir dağılım göstermektedir?
7. 2005-2022 yılları arasında çizgi roman konusu ile ilgili yayınlanan lisansüstü çalışmalar araştırma deseni/modeli bakımından nasıl bir eğilim göstermektedir?
8. 2005-2022 yılları arasında çizgi roman konusu ile ilgili yayınlanan lisansüstü çalışmalar örnekleme yöntemi, grubu ve büyüklüğü bakımından dağılımı nasıldır?
9. 2005-2022 yılları arasında çizgi roman konusu ile ilgili yayınlanan lisansüstü çalışmalar veri toplama araçları bakımından nasıl bir dağılım göstermektedir?
10. 2005-2022 yılları arasında çizgi roman konusu ile ilgili yayınlanan lisansüstü çalışmalar veri analiz tekniği bakımından nasıl bir dağılım göstermektedir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli ve Kapsamı

Bu araştırmada nitel araştırma modeli kullanılmıştır. Nitel yöntemle desenlenmiş çalışmalarda incelemeye konu olan olay veya olgular hakkında gerçekçi, bütünlüştürülmüş ve derinlemesine bir veriye ulaşma çabası söz konusudur (Morgan, 1996; Yıldırım & Şimşek, 2021). Araştırma verileri nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniğiyle toplanmıştır. Eğitim alanında ders kitapları, müfredat, öğrenci ve öğretmen el kitapları, ders ve ünite planları, öğretmen dosyaları, eğitimle ilgili resmi belgeler veri kaynağı olarak kullanılabilir (Bogdan & Biklen, 1992; Goetz & LeCompte, 1984). Araştırmanın amacı çizgi roman konusuna yönelik

lisansüstü çalışmaların eğilimlerini belirlemek olduğundan Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nde (YÖKTEZ) bulunan tezler gerekli içeriğe sahip doküman olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın verileri, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nde (YÖKTEZ) bulunan ve çizgi roman konusunu ele alan 85 adet lisansüstü tezlerden oluşmaktadır (EK-1). Tezler amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Nitekim amaçlı örnekleme zengin bir bilgi havuzuna sahip olduğu düşünülen olgu ve olayların derinlemesine irdelenmesine ve keşfedilmesine yardımcı olur (Patton, 1987). Yine Patton (1987), 9 farklı amaçlı örneklem yönteminden bahsetmiştir. Çalışma özelinde ölçüt örneklem kullanılmıştır. “Ölçüt örneklem, önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır” (Marshall & Rossman, 2014, s.47). Bu ölçütler araştırmacı tarafından veya daha önceden hazırlanmış ölçütler çerçevesinde oluşturulabilir (Tutar & Erdem, 2022). Ayrıca ölçüt örnekleme sadece zaman değişkeni ile yapılmaz, araştırmanın konusu olan herhangi bir durum, ölçüt olarak belirlenebilir (Grix, 2010). Bu bağlamda araştırma kapsamında belirlenen ölçütler lisansüstü çalışmaların “çizgi roman” konusunu ve “2005-2022” yılları arasını kapsamalıdır şeklinde belirlenmiştir.

Veri Toplama Aracı

Araştırma kapsamında YÖKTEZ'de gelişmiş arama motoru kısmına “çizgi roman” kavramı yazılarak ve “2005-2022” yılları arası filtrelenerek arama yapılmıştır. Bu kriterler bağlamında listelenen 89 çalışmadan 4'üne erişim sınırlandırıldığından araştırma 85 lisansüstü çalışma ile yürütülmüştür. Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak “Tez Analiz Formu” (TAF) kullanılmıştır (EK-2). “Tez Analiz Formu”nun hazırlanma sürecinde; Bolat & Tekin (2017), Çiğdem, Güler & Sözbilir (2012), Kuzu & Çam (2019), Kuzu ve Yıldırım (2020), Ozan & Köse (2012) ve Sözbilir & Kutu (2008)'nin çalışmalarında kullandığı makale, tez ve bilimsel analiz formları revize edilerek çalışmada kullanılmıştır. “Tez Analiz Formu”; “Tez Yayın Künyesi”, “Tez Yayın Konusu” ve “Araştırma Metodolojisi” olmak üzere 3 bölüme ayrılmıştır. “Tez Yayın Künyesi” kapsamında tezin adı, numarası, yayımlandığı üniversite, enstitü ve ana bilim dalı, yayın dili ve yayın yılı başlıkları bulunurken; “Araştırma Metodolojisi” kapsamında tezin araştırma yöntem/model/deseni, türü, örneklem yöntemi, grubu ve büyüklüğü, veri toplama aracı ve veri analiz tekniği başlıkları yer almaktadır. YÖKTEZ kapsamında araştırmaya dâhil edilen tezler indirilerek yayın yılı güncel olandan başlamak üzere sıralanmıştır. Daha sonra “Tez Analiz Formu” aracılığıyla tezler incelenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında incelemeye konu olan 85 lisansüstü çalışma betimsel ve içerik analizine tabi tutulmuştur. Çünkü “betimsel analiz daha çok araştırmanın kavramsal yapısının önceden açık biçimde belirlendiği araştırmalarda kullanılır” (Strauss & Corbin, 1990, s.118). “Betimsel analiz tekniğinde toplanan veriler daha önceden belirlenmiş temalara göre yorumlanır ve özetlenir” (Yıldırım & Şimşek, 2021, s.243). “Bulgular, sistemli ve açıkça betimlenmesinin ardından betimlemeler açıklanır, yorumlanır, ilişkilendirilir ve sonuçlar çıkarılır” (Baltacı, 2019). İçerik analizinin temel amacı ise, toplanan verileri daha ayrıntılı açıklayabilmek adına kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Toplanan verilerin kavramsallaştırılır, düzenlenir ve temalar belirlenir. Bu temalar aracılığıyla olgular, daha anlaşılır bir duruma getirilebilir (Bengtsson, 2016; Yıldırım & Şimşek, 2021). Tez Analiz Formu, tezin yayımlandığı yıl, yayımlandığı üniversite, enstitü ve ana bilim dalı, yayın dili, araştırma yöntem/model/deseni, türü, örneklem yöntemi, grubu ve büyüklüğü, veri toplama aracı ve veri analiz tekniği türüne göre incelenmiştir. Bu bağlamda lisansüstü çalışmalar “Tez Analiz Formu” kapsamında belirlenen ölçütlere göre incelenmiş ve sonuçlar frekans ve yüzde olarak tablolara dökülmüştür.

Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalarda geçerlik ve guvenirliği sağlamann en önemli aşaması; araştırmacının veri toplama, veri analizi ve yorumlanması süreçlerinde tutarlı olması, araştırmanın tüm aşamalarını ayrıntılı ve açık bir Şekilde ifade etmesidir (Connelly, 2016; Yüksel, Mil & Bilim, 2007). Araştırmanın dış guvenirliğini (teyit edilebilirliğini) artırmak için araştırma süreci ayrıntılı biçimde tanımlanmıştır. Bu bağlamda araştırmanın modeli ve kapsamı, veri toplama aracı, araştırma süreci ve veri analizleri açıkça belirtilmiştir. Ayrıca lisansüstü çalışmaların künyesi (EK-1) ve ‘‘Tez Analiz Formu’’ (Ek-2) alışmada belirtilmiştir. Daha sonra aynı araştırmaya birden fazla araştırmacının dâhil edilmesi, araştırmanın bakış açısını ve eleştirel yorum yetisini glendireceğinden (Silverman, 2016) yazar tarafından yapılan kodlamaların guvenirliğini (tutarlılığını) sağlanmak adına çizgi roman konusunda ve yöntem bilimsel alanda çalışmaları olan bir uzmandan görüş alınmıştır. Yine guvenirliği artırmak adına lisansüstü çalışmalar kodlama yapıldıktan yaklaşık bir ay sonra araştırmacı tarafından test-tekrar yöntemiyle yeniden kodlanmıştır.

BULGULAR, YORUM VE TARTIşMA

Araştırma kapsamında ‘‘Tez Analiz Formu’’ aracılığıyla incelenen ‘‘izgi roman’’ konulu lisansüstü çalışmalar yayınlandığı niversite, enstitü ve ana bilim dalı, yayın dili, türü ve yılı, konu alanı, araştırma yöntem/model/desenı, türü, örneklem yöntemi, grubu ve büyüklüğü, veri toplama aracı ve veri analiz tekniği başlıkları bakımından incelenerek tablolarda sunulmuştur.

Araştırma kapsamındaki 2005-2022 yılları arasında çizgi roman konusunda yazılmış lisansüstü tezlerin yıllara ve tez türüne göre dağılımını Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Lisansüstü tezlerin yayınlandığı yıllara ve tez türüne göre dağılımını

Yıl	Yüksek Lisans (f)	%	Doktora Tezi (f)	%	Sanatta Yeterlilik (f)	%	Toplam	%
2005	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	2	2,35	-	-	-	-	2	2,35
2007	1	1,17	-	-	-	-	1	1,17
2008	-	-	1	1,17	1	1,17	2	2,35
2009	1	1,17	-	-	-	-	1	1,17
2010	3	3,52	-	-	-	-	3	3,52
2011	4	4,70	1	1,17	1	1,17	6	7,05
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	5	5,88	-	-	-	-	5	5,88
2014	3	3,52	1	1,17	-	-	4	4,70
2015	2	2,35	-	-	-	-	2	2,35
2016	3	3,52	1	1,17	-	-	4	4,70
2017	4	4,70	-	-	-	-	4	4,70
2018	10	11,76	-	-	-	-	10	11,76
2019	13	15,29	-	-	-	-	13	15,29
2020	2	2,35	3	3,52	2	2,35	7	8,23
2021	5	5,88	-	-	1	1,17	6	7,05
2022	12	14,11	2	2,35	1	1,17	15	17,64
Toplam	70	82,35	9	10,58	6	7,05	85	100

izgi roman üzerine yapılan ve 2005-2022 yılları arasını kapsayan lisansüstü çalışmaların yer aldığı tablo 1 incelendiğinde; toplam 85 lisansüstü çalışmanın yapıldığı görülmektedir. izgi roman konusuyla ilgili en fazla çalışmanın sırasıyla yüksek lisans 70(%82,35), doktora 9(%10,58) ve sanatta yeterlilik 6(%7,05) düzeyinde yapıldığı görülmektedir. izgi roman

konusuyla ilgili en fazla çalışmanın sırasıyla 2022 15 (%17,64), 2019 13 (%15,29), 2018 10 (%11,76), 2020 7 (%8,23), 2011 6 (%7,05), 2021 6 (%7,05), 2013 5 (%5,88), 2014 4 (%4,70), 2016 4 (%4,70), 2017 4 (%4,70), 2010 3 (%3,52), 2006 2 (%2,35), 2008 2 (%2,35), 2015 2 (%2,35), 2007 1 (%1,17), 2009 1 (%1,17) yıllarında yayınlandığı görülmektedir. Ayrıca 2005 ve 2012 yıllarında çizgi roman üzerine herhangi bir lisansüstü çalışmanın yer almadığı görülmektedir. Günümüze doğru yaklaştıkça çağdaş bir öğretim materyali olan çizgi roman üzerine yapılan çalışmaların daha fazla olduğu görülmektedir.

Araştırmada incelemeye konu olan bir başka bulgu “çizgi roman” konusunda yayınlanan lisansüstü çalışmaların enstitülere göre dağılımı Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Lisansüstü tezlerin yayınlandığı enstitülere göre dağılımı

Enstitü	(f)	%
Sosyal Bilimler Enstitüsü	49	57,64
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	17	20
Güzel Sanatlar Enstitüsü	13	15,29
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	4	4,70
Fen Bilimleri Enstitüsü	2	2,35
Toplam	85	100

Çizgi roman üzerine yapılan ve 2005-2022 yılları arasını kapsayan lisansüstü çalışmaların yer aldığı tablo 2 incelendiğinde; yapılan lisansüstü çalışmaların sırasıyla en fazla “Sosyal Bilimler Enstitüsü” 49 (%57,64), “Eğitim Bilimleri Enstitüsü” 17 (%20), “Güzel Sanatlar Enstitüsü” 13 (%15,29), “Lisansüstü Eğitim Enstitüsü” 4 (%4,70) ve “Fen Bilimleri Enstitüsü” 2 (%2,35) olduğu anlaşılmaktadır. Yine Tablo 2’ye göre çizgi roman üzerine en fazla çalışmanın “Sosyal Bilimler ve “Eğitim Bilimleri” enstitülerinde yapıldığı görülmektedir. Çizgi romanın eğitimde kullanılmasının öğretime katkıları düşünüldüğünde bu durumun olası olduğu görülmektedir.

Araştırmada incelemeye konu olan bir başka bulgu “çizgi roman” konusunda yayınlanan lisansüstü çalışmaların üniversitelere göre dağılımı Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Lisansüstü tezlerin yayınlandığı üniversitelere göre dağılımı

Üniversite	(f)	%
İstanbul Üniversitesi	9	10,58
Hacettepe Üniversitesi	8	9,41
Gazi Üniversitesi	7	8,23
Dokuz Eylül Üniversitesi	5	5,88
Marmara Üniversitesi	5	5,88
Anadolu Üniversitesi	3	3,52
Atatürk Üniversitesi	3	3,52
Beykent Üniversitesi	3	3,52
Ege Üniversitesi	3	3,52
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	3	3,52
Akdeniz Üniversitesi	2	2,35
Ankara Üniversitesi	2	2,35
Giresun Üniversitesi	2	2,35
Yaşar Üniversitesi	2	2,35
Diğer	28	32,94
Toplam	85	100

Çizgi roman üzerine yapılan ve 2005-2022 yılları arasını kapsayan lisansüstü çalışmaların yer aldığı tablo 3 incelendiğinde; yapılan lisansüstü çalışmaların sırasıyla en fazla “İstanbul Üniversitesi” 9 (%10,58), “Hacettepe Üniversitesi” 8 (%9,41), “Gazi Üniversitesi” 7 (%8,23),

“Dokuz Eylül Üniversitesi” 5 (%7,05), “Marmara Üniversitesi” 5 (%7,05), “Anadolu Üniversitesi” 3 (%7,05), “Atatürk Üniversitesi” 3 (%7,05), “Beykent Üniversitesi” 3 (%7,05), “Ege Üniversitesi” 3 (%7,05), “Kütahya Dumlupınar Üniversitesi” 3 (%7,05), “Akdeniz Üniversitesi” 2 (%7,05), “Ankara Üniversitesi” 2 (%7,05), “Giresun Üniversitesi” 2 (%7,05) ve “Yaşar Üniversitesi”nde 2 (%7,05) yayımlandığı görülmektedir. Ayrıca frekansı 1 olan üniversiteler “diğer” başlığı etrafında toplanmıştır.

Araştırmada incelemeye konu olan bir başka bulgu “çizgi roman” konusunda yayınlanan lisansüstü çalışmaların bölüm/anabilim dalına göre dağılımı Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4. Lisansüstü tezlerin bölüm/anabilim dalına göre dağılımı

Bölüm/Anabilim Dalı	(f)	%
Grafik Ana Bilim Dalı	17	20
Sinema ve Televizyon Ana Bilim Dalı	8	9,41
Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı	6	7,05
Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı	6	7,05
Fransız Dili Eğitimi Ana Bilim Dalı	4	4,70
Çeviribilim Ana Bilim Dalı	4	4,70
Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı	3	3,52
İlköğretim Ana Bilim Dalı	2	2,35
Yabancı Dil Öğretimi Ana Bilim Dalı	2	2,35
Alman Dili Eğitimi Bilim Dalı	2	2,35
Gazetecilik Ana Bilim Dalı	2	2,35
İç mimarlık Anabilim Dalı	2	2,35
İngiliz Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı	2	2,35
Diğer	25	29,41
Toplam	85	100

Çizgi roman üzerine yapılan ve 2005-2022 yılları arasını kapsayan lisansüstü çalışmaların bölüm/anabilim dalına göre sınıflandırıldığı tablo 4 incelendiğinde; en fazla çalışmanın sırasıyla “Grafik” 17 (%20), “Sinema ve Televizyon” 8 (%9,41), “Sosyal Bilgiler” 6 (%7,05), “Türkçe” 6 (%7,05), Fransız Dili” 4 (%4,70), “Çeviribilim” 4 (%4,70), “Sınıf Öğretmenliği” 3 (%3,52), “İlköğretim” 2 (%2,35), “Yabancı Dil Öğretimi” 2 (%2,35), “Alman Dili” 2 (%2,35), “Gazetecilik” 2 (%2,35), “İç Mimarlık” 2 (%2,35) ve “İngiliz Dili ve Edebiyatı” 2 (%2,35) Ana Bilim dallarında yayımlandığı gözlemlenmiştir. Ayrıca frekansı 1 olan Ana Bilim dalları diğer başlığı etrafında toplanmıştır.

Araştırmada incelemeye konu olan bir başka bulgu “çizgi roman” konusunda yayınlanan lisansüstü çalışmaların konu alanına göre dağılımı Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5. Lisansüstü tezlerin konu alanına göre dağılımı

Konu Alanları	(f)	%
Çizgi romanın derslerde kullanımı (akademik başarı ve tutuma olan etkisi)	13	15,29
Çizgi roman incelemesi	12	14,11
Çizgi roman uyarlaması	9	10,58
Çizgi roman uygulaması	7	8,23
Yabancı dil öğretimi	6	7,05
Çizgi roman çevirisi	5	5,88
Çizgi roman analizi	5	5,88
Çizgi roman yapısal özellikleri	4	4,70
Öğretmen görüşleri	3	3,52
Çizgi roman karşılaştırmaları	3	3,52
Çizgi romanda kadının yeri	3	3,52
Çizgi roman örnekleri	3	3,52
Çizgi romanda değer aktarımı	3	3,52
Okuma alışkanlığı-okuduğunu anlama	3	3,52
Ders kitaplarında kullanımı	2	2,35
Çizgi roman önerisi	1	1,17
Öğrenci görüşleri	1	1,17
Çizgi roman tasarımı	1	1,17
Çizgi romanın gelişimi	1	1,17
Toplam	85	100

Çizgi roman üzerine yapılan ve 2005-2022 yılları arasını kapsayan lisansüstü çalışmaların konu alanına göre sınıflandırıldığı tablo 5 incelendiğinde; en fazla çalışmanın sırasıyla çizgi romanın derslerde kullanımı (başarı ve tutuma olan etkisi) 13 (%15,29), çizgi roman incelemesi 12 (%14,11), uyarlaması 9 (%10,58), uygulaması 7 (%8,23), yabancı dil öğretiminde kullanımı 6 (%7,05), çizgi roman çevirisi 5 (%5,88), çizgi roman analizi 5 (%5,88), çizgi romanın yapısal özellikleri 4 (%15,29), öğretmen görüşleri 3 (%3,52), çizgi roman karşılaştırılması 3 (%3,52), çizgi romanda kadının yeri 3 (%3,52), çizgi roman örnekleri 3 (%3,52), değer aktarımı 3 (%3,52), okuma alışkanlığı-okuduğunu anlamaya olan etkisi 3 (%3,52), ders kitaplarında kullanımı 2 (%2,35), çizgi roman önerisi 1 (%1,17), öğrenci görüşleri 1 (%1,17), çizgi roman tasarımı 1 (%1,17) ve çizgi roman gelişimi 1 (%1,179), olduğu görülmektedir.

Araştırmada incelemeye konu olan bir başka bulgu “çizgi roman” konusunda yayınlanan lisansüstü çalışmaların yayınlandığı dile göre dağılımı Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Lisansüstü tezlerin yayınlanmış olduğu dile göre dağılımı

Yayın Dili	(f)	%
Türkçe	75	88,23
İngilizce	5	5,88
Fransızca	4	4,70
Almanca	1	1,17
Toplam	85	100

Çizgi roman üzerine yapılan ve 2005-2022 yılları arasını kapsayan lisansüstü çalışmaların yayınlanmış olduğu dile göre sınıflandırıldığı tablo 6 incelendiğinde; en fazla çalışmanın sırasıyla “Türkçe” 75 (%88,23), “İngilizce” 5 (%5,88), “Fransızca” 4 (%4,70) ve “Almanca” 1 (%1,17) dilinde yayınlandığı görülmektedir.

Araştırmada incelemeye konu olan bir başka bulgu “çizgi roman” konusunda yayınlanan lisansüstü çalışmaların araştırma türü ve desenine göre dağılımları incelenerek Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Lisansüstü tezlerin araştırma türü ve desenine göre analizi

Araştırma Türü	Araştırma Yöntemi	Araştırma Deseni	(f)	%
Nicel	Deneysel Olmayan	Betimsel Tarama	2	2,04
		İlişkisel Tarama	-	
		Karşılaştırılmalı	-	
		Tanımlayıcı Araştırma	1	1,02
		Ara Toplam	3	3,06
	Deneysel	Tam Deneysel	2	2,04
		Yarı Deneysel	12	12,24
		Zayıf Deneysel	-	
		Ara Toplam	14	14,28
		Nitel	Etkileşimli	Kültür Analizi
Olgubilim	5			5,10
Kuram Oluşturma (Gömülü Desen)	2			2,04
Durum Çalışması	3			3,06
Eleştirel Çalışma	-			
Eylem Araştırması	-			
Ara Toplam	10			10,20
Etkileşimsiz	Tarihsel Araştırma			-
	Derleme/Literatür Araştırması		19	19,38
	Tarama Modeli		4	4,08
	Göstergebilim(Semiyotik)		3	3,06
	Söylem Analizi		1	1,02
	Yapısalcı Çözümleme		1	1,02
	Monomit		1	1,02
Diğer	1		1,02	
Belirtilmemiş	13	13,26		
Ara Toplam	43	43,87		
Karma	Karma	Açıklayıcı	-	
		Keşfedici	-	
		Çeşitleme	-	
		Diğer (Vaka Analizi)	1	1,02
		Belirtilmeyen	7	7,14
		Ara Toplam	8	8,16
Belirtilmeyen			20	20,40
		Toplam	98	100

Çizgi roman üzerine yapılan ve 2005-2022 yılları arasını kapsayan lisansüstü çalışmaların araştırma türü ve desenine göre sınıflandırıldığı tablo 7 incelendiğinde; en fazla çalışmanın sırasıyla nitel yöntemde 53 (%54,07), nicel yöntemde 17 (%17,34) ve karma yöntemde 8 (%8,16) olduğu görülmektedir. Nicel araştırma türünde; deneysel olmayan araştırma yönteminde en fazla 2 (%2,04) “betimsel tarama”, deneysel olan araştırma yönteminde ise en fazla 12 (%12,24) “yarı deneysel” desen kullanıldığı görülmüştür. Nitel araştırma kapsamında ise; etkileşimli araştırma yönteminde en fazla 5 (%5,10) “olgubilim”, etkileşimsiz araştırma yönteminde ise en fazla 19 (19,38) “derleme/literatür araştırması” deseninin kullanıldığı görülmüştür. Karma araştırma türünde; yapılan 8 çalışmanın 7’sinde araştırma deseninin belirtilmediği görülmektedir. Ayrıca nitel araştırma türünde araştırma deseni belirtilmeyen 13

çalışmanın yer aldığı gözlemlenmiştir. Yine çalışmada araştırma türü, yöntemi ve deseninin belirtilmediği 20 çalışmanın olduğu görülmektedir.

Araştırmada incelemeye konu olan bir başka bulgu “çizgi roman” konusunda yayınlanan lisansüstü çalışmaların örneklem grubuna göre dağılımı analiz edilerek Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8. Lisansüstü tezlerin örneklem grubu bakımından dağılımları

Kategori	(f)	%
İlköğretim 5-8	6	27,27
İlköğretim 1-4	5	22,72
Lisans	5	22,72
Lise	2	9,09
Öğretmenler	2	9,09
Öğretim Üyesi	1	4,54
Veliler	1	4,54
Toplam	22	100

Çizgi roman üzerine yapılan ve 2005-2022 yılları arasını kapsayan lisansüstü çalışmaların örneklem grubuna göre sınıflandırıldığı Tablo 8 incelendiğinde; en fazla örneklem grubunun 6 (%27,27) “ilköğretim 5-8” öğrencileri olduğu en az ise 1 (%4,54) “öğretim üyesi” ve “veliler” olduğu gözlemlenmiştir.

Araştırmada incelemeye konu olan bir başka bulgu “çizgi roman” konusunda yayınlanan lisansüstü çalışmaların örneklem büyüklüğüne göre dağılımı incelenerek Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9. Lisansüstü tezlerin örneklem büyüklüğü bakımından dağılımları

Kategori	(f)	%
101-300	9	40,90
31-100	7	31,81
11-30	6	27,27
Toplam	22	100

Çizgi roman üzerine yapılan ve 2005-2022 yılları arasını kapsayan lisansüstü çalışmaların örneklem büyüklüğüne göre sınıflandırıldığı Tablo 9 incelendiğinde; örneklem grubunun sırasıyla en fazla 9 (%40,90) “101-300”, 7 (%31,81) “31-100” ve 6 (%27,27) “11-30” arasında olduğu gözlemlenmiştir.

Araştırmada incelemeye konu olan bir başka bulgu “çizgi roman” konusunda yayınlanan lisansüstü çalışmaların örnekleme yöntemine göre dağılımı Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10. Lisansüstü tezlerin örnekleme yöntemi bakımından dağılımları

Metodoloji	Örnekleme	(f)	%
Nicel	Sistemik	-	-
	Seçkisiz (Random-Tesadüfi)	6	10,90
	Tabakalı	1	1,81
	Uygun	2	3,63
	Ara Toplam	9	16,36
Nitel	Kolay ulaşılabilir	2	3,63
	Ölçüt	3	5,45
	Amaçlı	8	14,54
	Tipik Durum	1	1,81
	Ara Toplam	14	25,45
Karma	Çok Kademeli	1	1,81
	Ara Toplam	1	1,81
	Belirtilmeyen	7	12,72
	Toplam	55	100

Çizgi roman üzerine yapılan ve 2005-2022 yılları arasında kapsayan lisansüstü çalışmaların örnekleme yöntemine göre sınıflandırıldığı tablo 10 incelendiğinde; nitel metodolojide 14 (%25,45), nicel metodolojide 9 (%16,36) ve karma metodolojide ise 1 (%1,81) örnekleme türünün kullanıldığı görülmektedir. Nicel metodoloji kapsamında en fazla 6 (%10,90) “Seçkisiz (Random-Tesadüfi)” örnekleme, nitel metodolojide en fazla 8 (%14,54) “amaçlı” örnekleme ve karma metodolojide ise en fazla 1 (1,81) “çok kademeli” örnekleme” türünün kullanıldığı gözlemlenmiştir. Ayrıca örnekleme türünün belirtilmediği 7 çalışmanın yer aldığı da görülmektedir.

Araştırmada incelemeye konu olan bir başka bulgu “çizgi roman” konusunda yayınlanan lisansüstü çalışmaların veri toplama aracına göre dağılımı incelenerek Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. Lisansüstü tezlerin veri toplama aracı bakımından dağılımları

Kategori	Alt Kategori	(f)	%
Gözlem	Katılımcı	1	1,28
	Katılımcı Olmayan	2	2,56
	Ara toplam	3	3,84
Görüşme Formu	Yapılandırılmış	-	-
	Yarı Yapılandırılmış	11	14,10
	Yapılandırılmamış	-	-
	Odak Grup	1	1,28
	Ara Toplam	12	15,38
Test/Anket/Ölçek	Başarı Testi	11	14,10
	Açık Uçlu	1	1,28
	Anket Formu	7	8,97
	Likert Tipi	3	3,84
	Tutum Ölçeği	7	8,97
	Algı Ölçeği	1	1,28
	Demokratik Algı Ölçeği	1	1,28
	Yaratıcılık Ölçeği	1	1,28
	Ara Toplam	32	41,02
	Doküman	31	39,74
Toplam	78	100	

Çizgi roman üzerine yapılan ve 2005-2022 yılları arasını kapsayan lisansüstü çalışmaların veri toplama aracına göre sınıflandırıldığı tablo 11 incelendiğinde; veri toplama aracı olarak sırasıyla en fazla 32(%41,02) “test/anket/ölçek”, 31(%39,74) “doküman”, 12(%15,38) “görüşme formu” ve 3(%3,84) “gözlem” kullanılmıştır. Ayrıca gözlem kategorisinde en fazla 2(%2,56) “katılımcı olmayan”, görüşme formu kategorisinde en fazla 11(14,10) ”yarı yapılandırılmış” test/anket/ölçek kategorisinde ise en fazla 11(%14,10) başarı testi kullanıldığı görülmüştür.

Araştırmada incelemeye konu olan bir başka bulgu “çizgi roman” konusunda yayınlanan lisansüstü çalışmaların veri analiz tekniğine göre dağılımı analiz edilerek Tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12. Lisansüstü tezlerin veri analiz tekniği bakımından dağılımları

Kategori	Veri Analiz Tekniği	(f)	%
Betimsel	Frekans/Yüzde	5	5,88
	Arit. Ort.-Standart Sapma	5	5,88
	Ara toplam	10	11,76
Kestirimsel	t-testi	13	15,29
	ANOVA	5	5,88
	Kolmogorov-Simirnov	5	5,88
	Wilcoxon Testi	3	3,52
	Mann Whitney-U	4	4,70
	Shapiro Wilk’s	3	3,52
	Skewness Kurtosis	2	2,35
	Post Hoc (Scheffe Testi)	1	1,17
	Kruskal Wallis	1	1,17
	Ki-Kare	2	2,35
	Ara Toplam	39	45,88
Nitel	İçerik Analizi	28	32,94
	Betimsel Analiz	8	9,41
	Ara Toplam	36	42,35
Toplam		85	100

Çizgi roman üzerine yapılan ve 2005-2022 yılları arasını kapsayan lisansüstü çalışmaların veri analiz tekniğine göre sınıflandırıldığı tablo 12 incelendiğinde; en fazla 49 (%57,64) nicel veri analiz tekniği en az ise 36 (%42,35) nitel veri analiz tekniği kullanıldığı gözlemlenmiştir. Nicel veri analizinde betimsel analiz kategorisinde “frekans/yüzde” ve “arit.ort.-standart sapma” tekniği aynı frekansa 5 (%5,88) sahip iken kestirimsel analiz kategoride en fazla 13 (%15,29) “t-testi” kullanılmıştır. Nitel veri analizinde ise en fazla 28 (%32,94) “içerik analizi” en az ise 8 (%9,41) “betimsel analiz” kullanılmıştır.

SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Araştırma sonucunda 2005-2022 yılları arasında yapılan “çizgi roman” konulu lisansüstü tezler incelenmiştir. Bu bağlamda “çizgi roman” konusundaki eğilimlerin belirlenmeye çalışıldığı araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır.

Lisansüstü çalışmalar tür bakımından incelendiğinde en fazla çalışmanın sırasıyla yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlilik tezi olarak yayınlandığı görülmüştür (Tablo 1). Her ne kadar farklı konular olsa da aynı amaçla yapılan (lisansüstü çalışmalardaki eğilimler) birçok çalışma (Batu & Yapıcıoğlu-Ayaz, 2018; Bolat & Tekin, 2017; Dünder & hareket, 2017; Kapkın, Çalışkan & Sağlam, 2018; Kuzu & Yıldırım, 2020; Kurtdede-Fidan & Öner, 2018; Tutar, Kurt & Karamustafaoğlu, 2017) bulgusunda da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Ayrıca hazırlanan tezler yıllara göre incelendiğinde en fazla çalışmanın sırasıyla 2022-2019-2018 yıllarında olduğu görülmektedir. Kuzu & Yıldırım (2020) da en fazla çalışmanın 2019-2018 yıllarında yapıldığı sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca 2020-2021 yıllarında ise 2019-2018 yılına nazaran bir düşüş olduğu gözlemlenmiştir. Aynı zamanda günümüze doğru geldikçe hazırlanan lisansüstü çalışmaların sayısında ciddi bir artış olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun gerekçesi olarak son zamanlarda çağdaş öğretim materyallerinin öğrenme ve öğretme süreçlerinde daha fazla kullanılmaya başlanması olarak açıklanabilir. Zira yapılandırmacı yaklaşım ile birlikte çağdaş ve birçok duyu organına hitap eden materyallerin kullanımının arttığı görülmektedir. Çizgi roman ise yapısı itibarıyla soyut kavram ve konuların somutlaştırılmasında ve güdülme sağlamada (Kurt, 2019) önemli işlevlere sahip bir materyal olarak birçok alanda kullanılmaktadır. Ayrıca çizgi romanların tüm dünyada beğenilmesi ve popülerliğini koruması (İlhan, 2016) son zamanlarda yapılan çalışmaların artmasının bir diğer önemli gerekçesi olarak göze çarpmaktadır. Nitekim çizgi romanların her yaş grubuna hitap etmesi (Eisner, 1985), görsel öğeleri bünyesinde barındırması (Ceran, 2014) ve mizahı çok iyi kullanarak hedef kitleyi etkilemesi (Topkaya, 2014) gibi özel işlevlere sahiptir.

“Çizgi roman” konusunda yayınlanan lisansüstü çalışmaların enstitülere göre dağılımlarına bakıldığında; sırasıyla en fazla “Sosyal Bilimler” ve “Eğitim Bilimleri” enstitülerinde yayınlandığı sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 2). Bunun en önemli gerekçelerinden birisi çizgi romanın gerek derse ait kazanımları gerekse de değer, beceri ve kavramları doğru bir şekilde öğretmek amacıyla kullanılmasıdır (Çiçek Şentürk, 2020). Aynı sonuca ulaşan benzer çalışmalar da mevcuttur (Dünder & Hareket, 2017; Kapkın, Çalışkan & Sağlam, 2018). Ayrıca en fazla çalışma “Grafik” ana bilim dalında yapılmıştır (Tablo 4). Bu durum literatürdeki benzer amaçla yapılan çalışmalardan farklılık göstermektedir. Nitekim Bolat (2017), en fazla “Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi” alanında, Kuzu & Çam (2019), en fazla “Eğitim Programı ve Öğretim” alanında, Kuzu & Yıldırım (2020), ise en fazla “Sosyal Bilgiler ve Türkçe Eğitimi”, alanında yapıldığını belirtmişlerdir. İyi bir çizgi romanın başarısı tasarımına bağlıdır. Grafik tasarım ana bilim dalı, ürün veya hizmetin pazarlanması ve müşteriye sunulması amacıyla hazırlanan görsel çalışmaların yapılmasına hizmet ettiğinden (Akman & Uçar, 2019) görsel öğeleri bünyesinde barındıran çizgi roman konusunda en fazla çalışmaya sahip olması hiç şaşırtıcı değildir. Çünkü çizgi roman, “tıpkı grafik tasarım gibi yazılı ve görsel sanatları kendi sentaksı içinde birleştiren apayrı bir dile sahiptir” (Uçmak, 2010, s.23). Özellikle bilişim teknolojilerindeki gelişmelere bağlı olarak çizgi romanların çeşitli Web 2.0 (Pixton vb.) araçları ile tasarlanması ön plana çıkmaktadır. Grafik ana bilim dalı ise çizgi romanların tasarlanması ve okuyuculara sunulması noktasında kilit rol oynamaktadır. Zira grafik tasarımı dönemin kültür ve teknolojisi tasarımlarını doğrudan etkileyip şekillendirmektedir (Karaçeper, 2018). Tıpkı popüler kültür ürünlerinden biri olan çizgi romanı şekillendirmesi gibi. Yayın dili bakımından ise en fazla “Türkçe” yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 6). Benzer çalışmalarda (Batu & Yapıcıoğlu-Ayaz, 2018; Dünder & hareket, 2017; Kurt & Karamustafaoğlu, 2017; Tutar, Kuzu & Yıldırım, 2020) aynı sonuçlara ulaşılmıştır. Ayrıca İngilizce dilince 5, Fransızca dilince 4 ve Almanca dilinde 1 olmak üzere yayınlanan “çizgi roman” konulu tezler yer almaktadır. Farklı dillerde yayınlanmasının gerekçesi olarak çizgi

romanların tüm dünyada beğenilmesi ve popülerliğini koruması olarak gösterilebilir (İlhan, 2016).

Araştırma kapsamında elde edilen bir diğer sonuç ise çizgi romanla ilgili oldukça farklı konularda araştırma yapıldığı görülmektedir (Tablo 5). Nitekim çizgi romanlar, eğitim, sinema, grafik, sanat, edebiyat gibi farklı alanlarda kullanılmaktadır. Araştırma kapsamında en çok ön plana çıkan sonuç ise çizgi romanın eğitim öğretim sürecinde kullanılmasıdır. Özellikle akademik başarı ve tutuma olan etkisinin incelendiği çalışma sayısı oldukça fazladır. Bu durum çizgi romanın bir öğretim materyali olarak son zamanlarda eğitimde kullanıldığının açık bir göstergesidir. Öğretim programlarında farklı ders materyallerinin eğitim-öğretim sürecinde kullanılması açıkça vurgulanmıştır (MEB, 2018). Nitekim eğitici çizgi romanlar, birçok duyu organına hitap etmekte, verilmek istenen mesajı net ve açık bir şekilde ortaya koymakta ve görsellik ile yazıyı sentezleyerek öğrenmeyi kolaylaştıracak algısal kolaylıklar sağlamaktadır (Ünal, 2018). Bu durum çizgi romanların kalıcı öğrenmelere hizmet etmesi ve ders başarısını artırması bakımından önemli bir öğretim materyali olduğunu göstermektedir. Ayrıca araştırmada çizgi romanın değer aktarımında, ders kitaplarında, yabancı dil öğretiminde ve okuma alışkanlığı kazandırma konularında kullanımının incelendiği gözlemlenmiştir. Dahası, çizgi romanın öğretmen ve öğrenci görüşüne göre incelendiği çalışma konuları da gözlemlenmiştir. Bu durum çizgi romanın eğitimde kullanımının bir diğer önemli sonucu olarak göze çarpmaktadır. Nitekim çizgi romanın okuma alışkanlığı kazandırmada (Carry, 2014; Gürsoy, 2018), değer aktarımında (Topkaya 2016a; Topkaya, 2016b) ve yabancı dil öğretiminde (Haugaad, 1973; Koenke, 1981) kullanıldığı yapılan araştırmalarla ortaya konulmuştur. Ayrıca çizgi roman incelemesi, uyarlaması, uygulaması, örnekleri ve tarihsel gelişimi konularında çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Çizgi romanların son zamanlarda daha popüler olmasına bağlı olarak bu durumun ortaya çıktığı söylenebilir.

“Çizgi roman” konusunda yayınlanan lisansüstü çalışmaların üniversitelere göre dağılımlarına bakıldığında; sırasıyla en fazla “İstanbul Üniversitesi”, “Hacettepe Üniversitesi”, “Gazi Üniversitesi”, “Dokuz Eylül Üniversitesi” ve “Marmara Üniversitesi”nde yayımlandığı sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 4). Dündar & Hareket (2017) de en fazla çalışmanın sırasıyla “Hacettepe Üniversitesi” ve “Marmara Üniversitesi”nde yayımlandığını ifade etmiştir. Yine Batu & Yapıcıoğlu-Ayaz (2018) ise yaptığı araştırmasında en fazla çalışmanın “Marmara Üniversitesi” ve “Gazi Üniversitesinde” yapıldığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu durum çalışma bulgularını destekler niteliktedir. Bu üniversitelerin İstanbul, Ankara ve İzmir’de yer alması ve çağdaş öğretim materyallerinden biri olan “çizgi roman” konusunda çalışmalara ağırlık vermeleri dikkat çekmektedir.

Araştırma kapsamında elde edilen bir başka sonuç ise yayınlanan lisansüstü çalışmalarda, araştırma türü bakımından en fazla nitel yöntemin kullanıldığı, nitel yöntemde ise en fazla derleme/literatür araştırması deseninin tercih edildiği gözlemlenmiştir (Tablo 7). Kurtdede-Fidan & Öner, (2018) ve Kuzu & Yıldırım (2020) da yaptıkları araştırmada en fazla nitel yöntemin kullanıldığını belirtmişlerdir. Bu durum çalışma bulgularıyla paralellik gösterirken, Bolat & Tekin (2017), Kuzu & Çam (2019) ve Tutar, Kurt & Karamustafaoğlu, (2017)’nin çalışmalarıyla farklılık göstermektedir. Ayrıca nicel metodolojide en fazla “yarı deneysel” deseninin kullanıldığı görülmektedir. “Yarı deneysel” desen, deney ve kontrol gruplarının olduğu ve deneysel çalışmaların yapıldığı uygulamalardır. Başka bir ifadeyle “katılımcıların deneysel araştırmanın öncesinde ve sonrasında bağımlı değişken ile ilgili bir ölçüme tabi tutulmasıdır” (Creswell, 2019, s.86). Bu bağlamda çizgi romanların özellikle akademik başarıya ve derse karşı tutuma olan etkisini ölçmek amacıyla yarı deneysel deseninin kullanıldığı söylenebilir.

Lisansüstü çalışmaların örneklem grubunu en fazla ilköğretim 5-8. sınıf öğrencileri en az ise öğretim üyesi ve veliler oluşturmaktadır (Tablo 8). Bu durum çizgi romanın derslerde kullanımının akademik başarıya ve tutuma olan etkisini ölçmek olarak değerlendirilebilir. Özellikle ilköğretim seviyesindeki çocukların gerek okuma alışkanlığı kazandırmada gerekse de ders başarısını ve derse karşı tutumunu artırmada çizgi romanların önemli bir işleve sahip olduğu görülmektedir (Türkal, 2018). Zira çizgi romanlar eğlenceli niteliklerinden ötürü öğrencileri derse karşı güdülemede ve öğrencileri sürece aktif olarak dahil ederek kalıcı öğrenmelere hizmet eden bir çağdaş öğretim materyalidir (Altunbay & Önal, 2018). Altun & Özsevgeç (2016) ve Dündar & Hareket (2017) de çalışmasında örneklem grubunun en fazla ilköğretim 5-8 öğrencileri olduğunu belirtmiştir. Örneklem büyüklüğü bakımından ise en fazla 101-300 aralığında olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 9). Kazu ve Çam (2019) da yaptığı araştırmada benzer sonuçlara ulaşmıştır. Yine kullanılan örneklem türünün en fazla nitel metodolojide ve amaçlı örneklemede, daha sonra nicel metodolojide ise en fazla seçkisiz (random-tesadüfi) örneklem türünün kullanıldığı görülmektedir (Tablo 10). Bolat, (2016), Dündar & Hareket, (2017) ve Kazu & Çam (2019) yaptıkları araştırmada aynı sonuçlara ulaşmıştır.

Yayınlanan lisansüstü çalışmalar veri toplama aracı olarak incelendiğinde en fazla “test/anket/ölçek” kullanıldığı görülmektedir (Tablo 11). Özellikle çizgi romanların ders başarısına olan etkisini ölçmek için akademik başarı testlerinin kullanıldığı görülmektedir. Bu da çizgi romanların eğitimdeki etkiliği konusunda önemli çıktılar sağlamaktadır. Adıgüzel & Ergünay, (2012), Baş & Beyhan, (2012), Batu & Yapıcıoğlu-Ayaz (2018), Bolat & Tekin, (2017), Dündar & Hareket (2017), Kazu & Çam (2019) ve Tutar, Kurt & Karamustafaoğlu (2017) da yaptıkları çalışmalarında, veri toplama aracı olarak en fazla “test/anket/ölçek” sonucuna ulaşmışlardır. Yine tezlerde kullanılan görüşme formlarının en fazla “yarı yapılandırılmış” olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dündar & Hareket (2017) ve Kazu & Yıldırım (2020) da yaptıkları araştırmada en fazla “yarı yapılandırılmış” görüşme formlarının kullanıldığını belirtmişlerdir. Özellikle çizgi romana yönelik öğrenci ve öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amacıyla görüşme formlarının kullanıldığı gözlemlenmiştir. Nitekim öğrencilerin derse karşı tutumunu ve öğretmenlerin çizgi romanlara karşı görüşlerini ortaya koymak için yapı yapılandırılmış görüşme formlarından yararlanılmaktadır. Bu bağlamda Çizgi romanların eğitimdeki işlevine yönelik dönütler sağlamak adına görüşme formlarının kullanıldığı söylenebilir.

Çalışmada elde edilen bir başka sonuç ise yayınlanan lisansüstü çalışmalarda kullanılan veri analiz teknikleri sırasıyla en fazla nicel metodolojide kapsamında “kestirimsel analiz teknikleri” kategorisinde “t-testi” olarak gözlemlenmiştir. Betimsel analiz tekniklerinde ise “frekans/yüzde” ve “aritmetik ortalama/standart sapma” eşit sayıda kullanılmıştır (Tablo 12). Nicel metodolojinin çok fazla kullanılmasının gerekçesi olarak çizgi romanların eğitimde (öğrenme-öğretme süreci) kullanılması gösterilebilir. Çünkü çizgi romanların konu alanlarına bakıldığında en fazla akademik başarıya ve tutuma olan etkisinin incelendiği görülmektedir (Tablo 5). Bu durum nicel metodolojinin en fazla kullanılmasının bir gerekçesi olarak göze çarpmaktadır. Ayrıca nicel metodolojide veriler sayılarla sunulduğundan çizgi romanın etkililiği konusunda daha objektif ve güvenilir sonuçlar elde edilir (Yıldırım & Şimşek, 2021). Bolat & Tekin (2017) ve Tutar, Kurt & Karamustafaoğlu (2017) en fazla çalışmanın “kestirimsel analiz teknikleri”nden “t-testi”nin kullanıldığı sonucuna ulaşmışlardır. Nitel metodoloji kapsamında ise en fazla “içerik analizi” kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Batu & Yapıcıoğlu-Ayaz (2018), Bolat & Tekin (2017), Kazu & Yıldırım (2020) yaptıkları çalışmalarda nitel metodoloji kapsamında en fazla kullanılan veri analiz tekniğinin “içerik

analiz” olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum araştırma bulguları aynı doğrultuda iken, Dündar & Hareket (2017), çalışmasında en fazla kullanılan veri analiz tekniğinin “betimsel analiz” tekniğı olduğu sonucuna ulaşması çalışma bulgularıyla farklılık göstermektedir.

ÖNERİLER

- 1) Çalışma 2005-2022 yılları arasında hazırlanan çizgi roman konulu lisansüstü çalışmalar ile sınırlıdır. Farklı tarihler arasında yapılan çalışmalar incelenebilir. Bu durum yapılandırmacı yaklaşım öncesi ve sonrası çizgi roman konusu üzerine hazırlanmış olan lisansüstü çalışmaların nicelik ve nitelik bakımından farkını görmek adına önem arz etmektedir.
- 2) “Çizgi roman” konusunda doktora düzeyinde daha fazla çalışma yapılabilir. Özellikle çizgi romanın derslerde kullanılmasının etkililiğı üzerine çalışmalar yapılabilir.
- 3) Daha çok nicel ve karma nitelikli metodolojilerin kullanıldığı çalışmalar yapılmalıdır. Özellikle eğitim alanında çizgi romanların dil öğretiminde kullanımı ile çizgi roman konusunda öğretmen ve öğrenci görüşlerinin incelenmesi adına bu yöntemlerin tercih edilmesi önem arz etmektedir.
- 4) Örneklem grubu olarak öğretmenler üzerinde daha çok sayıda çalışma yapılması önerilmektedir. Çünkü, eğitim çalışanlarını çağdaş öğretim materyallerinden biri olan çizgi romanı derslerde daha fazla kullanmaya teşvik etmek amacıyla bu öneri önem arz etmektedir. Nitekim öğretim programı doğrultusunda eğitim öğretim sürecini tasarlayan öğretmenlerdir.
- 5) Araştırma deseni ve örneklem türü bakımından lisansüstü öğrencilere dersler verilebilir. Nitekim araştırmada örneklem türünün ve araştırma deseninin belirtilmediğı çok sayıda lisansüstü çalışma olduğu görülmüştür.
- 6) Nicel metodoloji kapsamında betimsel ve kestirimsel analiz tekniklerinin daha fazla kullanılması önerilmektedir. Zira daha objektif ve güvenilir sonuçlar elde edilmesi için bu bir ön koşuldur.
- 7) Çizgi romanların eğitimde kullanımı konusunda daha fazla lisansüstü çalışmalar yapılmalıdır. Çünkü çizgi romanların temel işlevleri dikkate alındığında gerek akademik başarıya gerekse de derse karşı tutuma pozitif yönde etki ettiğı görülmektedir.

Etik Metin

Bu makalede araştırma ve yayım etiğı kuralları takip edilmektedir. Makale ile ilgili her türlü ihlalin sorumluluğı yazar/yazarlara aittir.

KAYNAKÇA

- Ada, S., Baysal, Z. N., & Kadioğlu, H. (2009). Projeye dayalı öğrenme yaklaşımının öğrencilerin sosyal bilgiler dersine ilişkin tutumlarına ve görsel sunu uygulamalarına etkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10/3, 89-96.
- Adıgüzel, O. C. & Ergünay, O. (2012). Türkiye’de değerler üzerine gerçekleştirilen lisansüstü tezlerin eğitim bilimleri ve öğretmen yetiştirme perspektifinden incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(41), 18-33.
- Akdağ, S. (2013). *Uzaktan öğretimle sosyal bilgiler dersinde eğitici çizgi roman kullanımının öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal öğrenmelerine etkisinin incelenmesi* [Unpublished master’s thesis]. Atatürk Üniversitesi.
- Akdağ, S. (2013). *Uzaktan öğretimle sosyal bilgiler dersinde eğitici çizgi roman kullanımının öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal öğrenmelerine etkisinin incelenmesi* [Unpublished master’s thesis]. Atatürk University.

- Akman, M. & Uçar, T. F. (2019). Bugünün ve geleceğin grafik tasarımı. *Journal of Akdeniz Sanat*, 14(25), 9-21.
- Altun, E. & Özsevgeç, T. (2016). 2005-2015 yılları arasında argümantasyon üzerine yapılan lisansüstü tezlerin içerik analizi. *Fen Bilimleri Öğretimi Dergisi*, 4(2), 141-154.
- Altunbay, M., & Önal, A. (2018). Kültürel kimlik inşasında çizgi roman: karşılaştırmalı bir inceleme (Red Kit ve Tommiks örnekleme). *Türk ve İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(16), 333-349.
- Arslankara, V. B. & Usta, E. (2020). Tasarım ilke, öğeleri ve öğretim araçları. İçinde S. Dinçer (Ed.), *Öğretim teknolojileri* (s. 63-91). Pegem Akademi.
- Ataç, M. (2023). *Yaratıcı düşünmenin desteklendiği yapılandırmacı yaklaşıma uygun öğretimin 11. sınıf öğrencilerinin kimyasal tepkimelerde enerji konusundaki kavramalarına ve çizimlerine etkisi* [Unpublished master's thesis]. Gazi University.
- Baltacı, A. (2017). Nitel veri analizinde Miles-Huberman modeli. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 1-15.
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır?. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388.
- Baş, G. & Beyhan, Ö. (2012). Türkiye'de değerler eğitimi konusunda yapılmış lisansüstü tezlerin farklı değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 10(24), 55-74.
- Başimoğlu, M. (2009). *Çizgi romanda mimari kurgunun temsili* [Unpublished master's thesis]. Mimar Sinan Güzel Sanatlar University.
- Başol, G. (2006, Sep. 13-15). 2001-2006 yılları arasında Türkiye'de eğitim alanında belli başlı indeksli dergilerde yayımlanan araştırma makalelerin metodolojik bakımdan değerlendirilmesi [Conference presentation]. XV. Eğitim Bilimleri Kongresi. Muğla, Türkiye.
- Batu, M. & Yapıcıoğlu Ayaz, Y. (2018). Bilimsel araştırmalarda sosyal medya ile ilgili "Yeni" Bulmak: Lisansüstü tezlerine yönelik bir inceleme. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 284-301.
- Bengtsson, M. (2016). How to plan and perform a qualitative study using content analysis. *NursingPlus Open*, 2, 8-14.
- Bogdan, R. C., & Biklen, S. K. (1992). *Qualitative research for education: An introduction to theory and methods*. Allyn and Bacon.
- Bolat, Y. (2016). Türkiye'de 2005-2015 yılları arasında mesleki ve teknik eğitim alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, (8), 151-167.
- Bolat, Y. & Tekin, M. (2017). Üstün yeteneklilerin eğitimi araştırmalarında eğilimler: Yöntem bilimsel bir analiz. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 8(27), 609-629.
- Borich, G. D. (2017). *Etkili öğretim yöntemleri*. (B. Acat, Çev.). Nobel Yayıncılık.
- Brooks, J. G. ve Brooks, M. J. (1993) The Case for Constructivist Classrooms. ASCD Alexandria
- Cacim, S. (2018). *İşbirlikli ve geleneksel öğretim yöntemlerinin voleybol dersinin öğretiminde karşılaştırmalı olarak incelenmesi* [Unpublished master's thesis]. Ağrı İbrahim Çeçen University.
- Cantek, L. (2002). *Türkiye'de çizgi roman*. İletişim Yayınları.
- Cantek, L. (2010). Çizgi roman: Kareler, balonlar, resimli bantlar. *Varlık*, 1232.
- Carry, S. (2004). *Going graphic: Comics at work in the multilingual classroom*. Heinemann.
- Ceran, K. (2014). *Çizgi-roman nedir? Çizgili hayat kılavuzu*. İletişim Yayınları.
- Creswell, J. W. (2019). *Eğitim araştırmaları nicel ve nitel araştırmanın planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi* (H. Ekşi, Çev.). Edam.
- Çiçek Şentürk, Ö. (2020). *Argümantasyon destekli eğitici çizgi romanların öğrencilerin çevreye yönelik ilgi, motivasyon ve akademik başarılarına etkisi ile öğrenci deneyimleri* [Unpublished master's thesis]. Gazi University.
- Çiltaş, A., Güler, G. & Sözbilir, M. (2012). Mathematics education research in Turkey: A content analysis study. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 12(1), 574-578.

- Demirci, S. (2019). *Dijital ve çalışma yaprakları ile desteklenmiş kavram karikatürlerinin sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde kavramsal anlamaya etkisinin karşılaştırılması* [Unpublished master's thesis]. Trabzon University.
- Dündar, H. & Hareket, E. (2017). Türkiye'de çocuk hakları bağlamında yapılan lisansüstü tezlerin araştırma eğilimlerinin incelenmesi. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(1), 77-94.
- Eisner, W. (1974). Comic books in the library. *School Library Journal*, 21(2), 75-79.
- Eisner, W. (1985). *Comics & sequential art*. Poorhouse Press.
- Erdem-Süren, S. (2019). *6. sınıf beden eğitimi ve spor dersi voleybol ünitesinin yapılandırmacı yaklaşımı temel alan etkileşimli video öğretim yöntemi ve spor eğitimi modeli ile öğretilmesinin öğrencinin erişimi ve tutumuna etkisi* [Unpublished master's thesis]. Marmara University.
- Erşahan, O. (2016). *Yapılandırmacı yaklaşımı temel alan etkileşimli video öğretim yönteminin 7. sınıf öğrencilerinin iş ve enerji konusu ile ilgili bilişsel ve duyuşsal öğrenmelerine etkisi* [Unpublished master's thesis]. Gazi University.
- Goetz, J. C., & LeCompte, M. D. (1984). *Ethnography and qualitative design in educational research*. Academic Press.
- Gökçek, T., Babacan, F. Z., Kangal, E., Çakır, N., & Kül, Y. (2013). 2003-2012 yılları arasında Türkiye'de karma araştırma yöntemiyle yapılan eğitim çalışmalarının analizi. *International Journal of Social Science*, 6(7), 435-456.
- Grix, J. (2010). *The foundations of research*. Palgrave Macmillan.
- Gülbahar, Y., & Alper, A. (2009). Öğretim teknolojileri alanında yapılan araştırmalar konusunda bir içerik analizi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(2), 93-111.
- Gürsoy, H. C. (2018). *Kitap okuma alışkanlığının kazandırılmasında yardımcı bir araç olarak çizgi romanların kullanılması* (Unpublished master's thesis). Erciyes Üniversitesi.
- Haugaard, K. (1973). Comic books: Conduits to culture? *Reading Teacher*, 27, 54-55.
- Huang, H. M., Rauch, U. & Liaw, S. S. (2010). Investigating learners' attitudes toward virtual reality learning environments: Based on a constructivist approach. *Computers & Education*, 55, 1171-1182.
- Hutchinson, K. (1949). An experiment in the use of comics as instructional material. *Journal of Educational Sociology*, 23/4, 236-245.
- İlhan, G. O. (2016). *Sosyal bilgiler öğretiminde çizgi romanların kullanımı* [Unpublished doctoral dissertation]. Kocatepe University.
- Jonassen, D. H. (1994). Thinking technology toward a constructivist design model. *Education Technology*, 34/4, 34-37.
- Kaba, G., Şin, M. & İlhan, G. O. (2020). Eğitimde dijital çizgi roman tasarımı: Etkin vatandaş Bilge. *Jass Studies The Journal of Academic Social Science Studies*, (83), 107-123.
- Kapkın, B., Çalışkan, Z. & Sağlam, M. (2018). Türkiye'de 1999-2017 yılları arasında değerler eğitimi alanında yapılmış lisansüstü çalışmaların incelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 16 (35), 183-207.
- Karaçeper, S. (2018). Dijital teknoloji ve grafik tasarımda yenilikler. *İstanbul Aydın Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 4 (8), 73-83.
- Karadağ, E. (2009). Eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik açıdan incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 75-87.
- Karagöz, B. (2018). Eğitici Çizgi romanların ışığında okuduğunu anlama stratejilerinin kullanımı. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(3), 637-661.
- Karakuş, F. (2009). Sosyal bilgiler öğretiminde oluşturmaya öğrenme ve otantik değerlendirme yaklaşımlarının öğrencilerin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarına ve kalıcılığa etkisi. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3/36, 124-141.
- Karakuş, U. (2020). Öğrenme öğretme sürecinde materyallerin işlevi ve görsel materyallerin tasarımı. İçinde A. Sezer (Ed.), *Coğrafya öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı* (3. Baskı., s. 55-71). Pegem Akademi.

- Karcioğlu, R. (2020). *Disleksi tanısı almış ve almamış çocuklarda çizgi roman ve hikaye kitaplarında okuduğunu anlamının karşılaştırılması* [Unpublished master's thesis]. Ankara University.
- Kaya, Z. (2006). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Pegem A Yayıncılık.
- Kazu, İ. Y. & Çam, H. (2019). Öğretmen yeterliliği ve nitelikleri üzerine yapılmış lisansüstü çalışmaların incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(71), 1349-1367.
- Kazu, İ. Y. & Yıldırım, D. (2020). Değerler eğitimi üzerine yapılmış lisansüstü çalışmaların incelenmesi: Bir içerik analizi çalışması. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 14(34), 421-449.
- Kireççi, Ü. (2018). Çizgi romanın dili ve yapısı. İçinde E. G. Naskali (Ed.), *Çizgi roman kitabı*, (s. 139-193). Kitabevi Yayınları.
- Koenke, K. (1981). The careful use of comic books. *Reading Teacher*, 34, 592-595.
- Kurtdede Fidan, N. & Öner, Ö. (2018). Değerler eğitimine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin İncelenmesi. *International Journal of Field Education*, 4(1), 1-17.
- Lanyi, R. L. (1979). Trina, queen of the underground cartoonists; An interview. *Journal of Popular Culture*, 12/4, 737.
- Leylak, D., & Say, S. (2023). Sınıf öğretmenlerin eğitici çizgi romanlar ile ilgili görüşleri. *International Journal of Education and New Approaches*, 6(1), 96-127.
- Lüle Mert, E. (2018). Türkçe eğitiminde yapılandırmacı yaklaşım bağlamında anlama eğitimi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 306-323.
- Marshall, C. & Rossman, G. B. (2014). *Designing Qualitative Research*. Sage.
- Morgan, D. L. (1996). *Focus groups as qualitative research* (16. Baskı). Sage publications
- Orçan, A. (2013). *Çizgi roman tekniği ile geliştirilen bilim-kurgu hikâyelerinin öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerinin ve fiziğe ilişkin tutumlarının gelişimine etkisi* [Unpublished master's thesis]. Gazi University.
- Ozan, C. & Köse, E. (2014). Eğitim programları ve öğretim alanındaki araştırma eğilimleri. *Sakarya University Journal of Education*, 4(1), 116-136.
- Özer, S. (2019). *Yapılandırmacı yaklaşımla tasarlanan gerçekçi matematik öğretiminin; erişimi, öğrenme kalıcılığı ve öğrenci görüşleri üzerindeki etkisi* [Unpublished master's thesis]. Marmara University.
- Özkefeli, D. (2017). *Türkiye'de gazetelerde yayınlanan çizgi roman tarihi ve örnekleri* [Unpublished master's thesis]. İstanbul Aydın University.
- Patton, M. Q. (1987). *How to use qualitative methods evaluation*. Sage.
- Pritchard, A. (2017). *Ways of learning: Learning theories for the classroom*. Routledge.
- Şekerci, H. (2021). Yapılandırmacı yaklaşım kavramına ilişkin sınıf öğretmeni adaylarının görüşlerinin metaforlar aracılığı ile incelenmesi. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi (YYU Journal of Education Faculty)*, 18(1)766-795.
- Selçuk, Z., Palancı, M., Kandemir, M., & Dünder, H. (2014). Eğitim ve bilim dergisinde yayınlanan araştırmaların eğilimleri: İçerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 430-453.
- Silverman, D. (2016). *Qualitative research*. Sage.
- Sözbilir, M., Gül, Ş., Okçu, B., Yazıcı, F., Kızılaslan, A., Zorluoğlu, S. L., & Atilla, G. (2015). Görme yetersizliği olan öğrencilere yönelik fen eğitimi araştırmalarında eğilimler. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 218-241.
- Strauss, A. L., & Corbin, J. (1990). *Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques*. Sage Publications, Inc.
- Topkaya Y. & Doğan, Y. (2020). The effect of educational comics on teaching environmental issues and environmental organizations topics in 7th grade social studies course: A mixed research. *Education and Science*, 45(201), 167-188.

- Topkaya, Y. (2014). *Vatandaşlık ve demokrasi eğitimi dersinde eğitici çizgi roman kullanımının bilişsel ve duyuşsal öğrenmelere etkisi* [Unpublished master's thesis]. Atatürk University.
- Topkaya, Y. (2016a). Doğal çevreye duyarlılık değerinin aktarılmasında kavram karikatürleri ile eğitici çizgi romanların etkililiğinin karşılaştırılması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13/34, 259-272.
- Topkaya, Y. (2016a). Eğitici çizgi romanların çevre sorunlarına yönelik bilişsel ve duyuşsal öğrenmeler üzerindeki etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 41/187, 199-219.
- Topkaya, Y., & Şimşek, U. (2017). Görsel bir öğretim materyali: Eğitici çizgi roman. İçinde (R. Turan, & H. Akdağ, Edt.), *Sosyal bilgiler öğretiminde yeni yaklaşımlar III* (s.201-220). Pegem Akademi.
- Tuncer, N. (1993). *Çizgi roman ve çocuk* (1. Baskı). Çocuk Vakfı Yayınları.
- Türkal, B. (2018). Oluşturma ve uygulama açısından sosyal bilgiler öğretiminde bir öğretim materyali olarak çizgi roman kullanımı [Unpublished master's thesis]. Dokuz Eylül University.
- Tutar, H. & Erdem, A. T. (2022). *Örnekleriyle bilimsel araştırma örnekleri ve SPSS uygulamaları* (2.Baskı). Seçkin.
- Tutar, M., Kurt, M. & Karamustafaoğlu, O. (2017). Fen bilimleri eğitimindeki beyin temelli öğrenme araştırmalarının incelenmesi 2000-2015 yılları arası. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(2), 236-249.
- Uçmak, A. (2010). Grafik anlatım diliyle farklılık gösteren grafik romanlardan Sandman ve Kabuki. *Sanat-Tasarım Dergisi*, 1(1), 23-30.
- Ünal, O. (2018). *Sosyal bilgiler dersinde eğitici çizgi roman kullanımının öğrenci başarısı ve tutumuna etkisi* [Unpublished master's thesis]. Akdeniz University.
- Whitsed, N. (2004). Learning and teaching. *Health Information & Libraries Journal*, 21 (1), 74-77.
- Yaylak, E., & İnan, S. (2018). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitimde sosyal medyanın kullanılmasına yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 3(1), 1-32.
- Yazlık, D. Ö. (2020). Matematik öğretmeni adaylarının cabri yazılımıyla çalışma yaprakları tasarlama süreci ile bunların geometri öğretiminde kullanılması üzerine görüşleri. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3),1291-1334.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınları.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (12 Baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, Y. (2020). *Genç tenis sporcu adaylarında geleneksel öğretim yöntemlerine karşın farklılıkla öğretim yönteminin tenise özgü beceri görsel reaksiyon ve hareketlilik üzerine etkileri* [Unpublished master's thesis]. Marmara University.
- Yüksel, A., Mil, B., & Bilim, Y. (2007). *Nitel araştırma: Neden, nasıl, niçin?* (3 baskı). Detay Yayıncılık.

EK-1. ÇALIŞMA GRUBU

Sıra No	Tez No	YIL	TEZ ADI	Tez Türü	Üniversite	Enstitü	Bölüm/Anabilim Dalı
1	746553	2022	Bilim çocuk dergisinde yer alan çizgi roman türündeki metinlerin Türkçe ders kitaplarında kullanılabilirliği ve temalara uygunluğu	Yüksek Lisans	Giresun Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Türkçe Eğitimi Bilim Dalı
2	735511	2022	Bir görsel anlatı yöntemi olarak çizgi romanda tasarım sorunları ve bir çizgi roman uygulaması	Yüksek Lisans	Hacettepe Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Grafik Anasanat Dalı
3	726600	2022	Çizgi romanların kurgusal alanlarında ütopyadistopik dünyaları keşfetmek X-men örneği	Yüksek Lisans	Yaşar Üniversitesi	Lisansüstü Eğitim	İç mimarlık Anabilim Dalı
4	731122	2022	Çizgi romanlarla değer aktarımı-Naruto örneği	Yüksek Lisans	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Türkçe Eğitimi Bilim Dalı
5	760079	2022	Dino Buzzati'nin Poema a Fumetti çizgi romanına görtegebilimsel bir yaklaşım	Yüksek Lisans	İstanbul Üniversitesi	Sosyal Bilimler	İtalyan Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı
6	734749	2022	Eğitici çizgi romanların ilkököl 2. sınıf bölme işlemi konusunda başarı ve kalıcılığa etkisi	Yüksek Lisans	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı
7	769821	2022	Fransızca ders kitaplarında çizgi romanın yeri	Yüksek Lisans	Marmara Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Fransız Dili Eğitimi Bilim Dalı
8	728375	2022	Günümüz (2010-2020) Türk çizgi romanlarının tasarım elemanları açısından incelenmesi	Yüksek Lisans	KTO Karatay Üniversitesi	Lisansüstü Eğitim	Grafik Tasarım Ana Bilim Dalı
9	725832	2022	Kuvvetin ölçülmesi ve sürtünme ünitesine yönelik bağlam temelli tasarlanan çizgi romanların öğrencilerin temellendirilmiş zihinsel model gelişimine etkisi	Doktora	Kastamonu Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı
10	767997	2022	Mobil yayıncılıkta hareketli çizgi roman ve bir uygulama örneği	Sanatta Yeterlilik	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	Lisansüstü Eğitim	Grafik Tasarım Ana Sanat Dalı
11	734209	2022	Nedimeler çizgi romanının barok biçemi ve Nedimeler tablosuyla ilişkisi	Yüksek Lisans	İstanbul Üniversitesi	Sosyal Bilimler	İspanyol Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı
12	737354	2022	Sinemada çizgi roman estetiği Scott Pilgrim Dünyaya Karşı filminin çizgi romanı ile karşılaştırılması	Yüksek Lisans	Marmara Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Sinema Bilim Dalı
13	758625	2022	Sınıf öğretmenlerinin eğitici çizgi romanlar ile ilgili görüşleri	Yüksek Lisans	Mersin Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Bilim Dalı
14	748367	2022	Yabancı dil olarak Almanca derslerinde görsel tasarlanmış eğitim materyali olarak dijital karikatür ve çizgi roman kullanımı	Yüksek Lisans	Marmara Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Almanca Öğretmenliği Bilim Dalı
15	737952	2022	Yazının çizgişleşmesi Klasiklerin çizgi roman çevirisi	Doktora	İstanbul Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Çeviribilim Ana Bilim Dalı
16	667615	2021	Çizgi roman ve yeni sunum biçimleri	Yüksek Lisans	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Bileşik Sanatlar Ana Sanat Dalı
17	658808	2021	Çizgi romanda anlatısal dönüşüm ve bir hareketli çizgi roman önerisi	Sanatta Yeterlilik	Hacettepe Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Grafik Ana Sanat Dalı
18	673722	2021	Adorno'nun feminist yorumuyla mitoloji ve çizgi romanda standartlaştırılmış kadınların analizi	Yüksek Lisans	Kocaeli Üniversitesi	Sosyal Bilimler	İngiliz Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı
19	662975	2021	Müzeler ve kültürel miras alanlarına yönelik resimli kitaplar ve çizgi romanlar üzerine disiplinlerarası araştırma	Yüksek Lisans	Koç Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Tasarım Teknoloji ve Toplum Bilim Dalı
20	702794	2021	Sosyal Bilgiler dersinde müze eğitimine yönelik geliştirilen dijital çizgi romanın öğrencilerin akademik başarısına ve tutumuna etkisi	Yüksek Lisans	Yıldız Teknik Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı
21	683597	2021	Yabancı dil olarak Almanca alanında dilsel ve kültürel yeti için çizgi romanlar	Yüksek Lisans	Trakya Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Alman Dili Eğitimi Bilim Dalı

22	620301	2020	Argümantasyon destekli eğitici çizgi romanların öğrencilerin çevreye yönelik ilgi, motivasyon ve akademik başarılarına etkisi ile öğrenci deneyimleri	Doktora	Gazi Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bilim Dalı
23	616236	2020	Çizgi roman ve karikatür sahnelerinin seramik uygulamaları	Yüksek Lisans	Hacettepe Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Seramik Ana Bilim Dalı
24	650625	2020	Disleksi tanısı almış ve almamış çocuklarda çizgi roman ve hikaye kitaplarında okuduğunu anlamının karşılaştırılması	Yüksek Lisans	Ankara Üniversitesi	Sağlık Bilimleri	Kulak Burun Boğaz Ana Bilim Dalı
25	636337	2020	Erken Cumhuriyet döneminde çok düzgülü bakış açısından çizgi roman ve çeviri	Doktora	Gazi Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı
26	637046	2020	Kültürel anlatılarda amazon kadını Hareketli bir çizgi roman uygulaması	Sanatta Yeterlilik	Hacettepe Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Grafik Ana Sanat Dalı
27	646453	2020	Orta Çağ Avrupa el yazmalarındaki illüstrasyonların çizgi roman sanatına uyarlanması ve bir çizgi roman uygulaması	Sanatta Yeterlilik	Hacettepe Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Grafik Ana Sanat Dalı
28	623840	2020	Sosyal bilgiler dersinde eğitici çizgi roman ve eğitici çizgi film kullanımının öğrencilerin tutum, motivasyon ve akademik başarılarına etkileri	Doktora	Atatürk Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı
29	547751	2019	2000-2017 arası vizyona giren Marvel çizgi roman uyarlaması filmlerde bireysel psikoloji	Yüksek Lisans	Ege Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Radyo Televizyon ve Sinema Ana Bilim Dalı
30	569150	2019	Amerikan çizgi romanında postmodernizm etkisi Alternatif çizgi romanlar	Yüksek Lisans	Dokuz Eylül Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Grafik Ana Sanat Dalı
31	579442	2019	Çizgi roman, sinema ve animasyon sanatı arasındaki uyarlama ilişkisi Köpeklerin Sürgünü Hayırsızada animasyon filmi örneği	Yüksek Lisans	Anadolu Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Animasyon Ana Sanat Dalı
32	600434	2019	Çizgi romanda kahraman olgusu ve kimliklendirme göstergesi olarak kostüm	Yüksek Lisans	Dokuz Eylül Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Grafik Ana Bilim Dalı
33	541043	2019	Çizgi romanlarda kadın karakterlerin nesneleştirilmesi üzerine karşılaştırmalı bir inceleme ve bir çizgi roman uygulaması	Yüksek Lisans	Hacettepe Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Grafik Ana Sanat Dalı
34	586444	2019	Çocuk edebiyatı kapsamında çizgi romanlaştırılan Dede Korkut Hikayelerinin yapı ve eğitsel değerler yönünden incelenmesi	Yüksek Lisans	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı
35	548704	2019	Karikatür (Çizgi roman) yoluyla yabancı dil öğretimi	Yüksek Lisans	Atatürk Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Yabancı Diller Eğitimi Ana Bilim Dalı
36	542674	2019	Konya il merkezinde bulunan restoranlarda çalışan mutfak personellerinin gıda güvenliği bilgilerinin artırılması yönünde etkili broşür ve çizgi roman uygulamaları	Yüksek Lisans	Selçuk Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Seyahat İşletmeciliği ve Turist Rehberliği Ana Bilim Dalı
37	587254	2019	Sosyal bilgiler öğretiminde çizgi roman kullanımına ilişkin sosyal bilgiler öğretmen adaylarının görüşlerinin incelenmesi	Yüksek Lisans	İstanbul Üniversitesi -Cerrahpaşa	Lisansüstü Eğitim	Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı
38	544039	2019	Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler öğretiminde çizgi roman kullanımına yönelik görüşleri	Yüksek Lisans	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı
39	560423	2019	Tarkan ve Köroğlu çizgi romanında ortak ve değişen milli ve sanatsal unsurlar	Yüksek Lisans	Necmettin Erbakan Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı
40	587798	2019	Türkiye'de 2000 yılından günümüze çizgi romanlarda grafik dilin incelenmesi	Yüksek Lisans	Ordu Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Grafik Ana Sanat Dalı
41	580858	2019	Türkiye'de çizgi roman sanatının gelişim süreci içerisinde Turhan Selçuk'un yeri ve Abdülcanbaz	Yüksek Lisans	Haliç Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Grafik Tasarımı Sanat Dalı
42	518504	2018	2000'ler sonrası Hollywood'da çizgi roman uyarlamaları Batman Kara Şövalye örneği	Yüksek Lisans	İstanbul Kültür Üniversitesi	Sosyal Bilimler	İletişim Tasarımı Ana Bilim Dalı
43	504693	2018	Amerikan çizgi romanlarında Superhero kavramı üzerinden, Türk çizgi romanlarında Türk kadın süper kahraman incelemesi	Yüksek Lisans	Yaşar Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Sanat ve Tasarım Ana Bilim Dalı
44	533277	2018	Çizgi romanda çeviri	Yüksek Lisans	İstanbul Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Çeviribilim Ana Bilim Dalı
45	509716	2018	Çizgi romanın tarihsel düzlemde baskı sanatları ile kesişimi	Yüksek Lisans	Anadolu Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Baskı Sanatları Ana Sanat Dalı
46	522470	2018	Erken dönem çizgi romanlardan 21. yy. sinema imgelemine Kahraman temsillerinin etik duruşlarının incelenmesi	Yüksek Lisans	Akdeniz Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Felsefe Ana Bilim Dalı

47	524390	2018	İlkokullarda milli tarih şuurunu kazandırmada tarihi çizgi romanların önemi Tarkan çizgi romanları örneği	Yüksek Lisans	Giresun Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Sınıf Eğitimi Bilim Dalı
48	524099	2018	Kitap okuma alışkanlığının kazandırılmasında yardımcı bir araç olarak çizgi romanların kullanılması	Yüksek Lisans	Erciyes Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Türkçe Eğitimi Bilim Dalı
49	527260	2018	Oluşturma ve uygulama açısından sosyal bilgiler öğretiminde bir öğretim materyali olarak çizgi roman kullanımı	Yüksek Lisans	Dokuz Eylül Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı
50	513238	2018	Sosyal bilgiler dersinde eğitici çizgi roman kullanımının öğrenci başarısı ve tutumuna etkisi	Yüksek Lisans	Akdeniz Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	İlköğretim Ana Bilim Dalı
51	531294	2018	William Shakespeare'in Macbeth adlı eserinin çizgi roman uyarlamasının göstergelerarası çeviri ve yeniden yazım bağlamında incelenmesi	Yüksek Lisans	Gazi Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Mütercim Tercümanlık Ana Bilim Dalı
52	475963	2017	Çizgi romanda üçüncü anlam	Yüksek Lisans	Işık Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Sanat Kuramı ve Eleştiri Bilim Dalı
53	464484	2017	Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında çizgi roman	Yüksek Lisans	Marmara Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Özel Hukuk Bilim Dalı
54	485728	2017	Türk minyatür tekniği ile çizgi roman tasarımı	Yüksek Lisans	Dumlupınar Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Grafik Ana Bilim Dalı
55	473440	2017	Türkiye'de gazetelerde yayınlanan çizgi roman tarihi ve örnekleri	Yüksek Lisans	İstanbul Aydın Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Grafik Tasarımı Sanat Dalı
56	429964	2016	Çizgi romandan sinemaya uyarlamada Karaoğlan örneğinin plastik değerler bakımından incelenmesi	Yüksek Lisans	Maltepe Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Radio-Televizyon ve Sinema Bilim Dalı
57	612238	2016	Çocuk kitaplarının çizgi romana uyarlanması sürecinde biçimlemeler	Yüksek Lisans	İstanbul Arel Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Grafik Tasarım Ana Bilim Dalı
58	447716	2016	Sosyal bilgiler öğretiminde çizgi romanların kullanımı	Doktora	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Sosyal Bilimler	İlköğretim Ana Bilim Dalı
59	438535	2016	Yabancı çizgi romanların Türk sinemasındaki yansımaları	Yüksek Lisans	Beykent Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Sinema Televizyon Sanat Dalı
60	383863	2015	Superman çizgi romanlarındaki tasarım unsurlarının 1938-2014 yıllarındaki değişimleri	Yüksek Lisans	Başkent Üniversitesi	Sosyal Bilimler	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Ana Bilim Dalı
61	407243	2015	Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı tarafından yayımlanan çocuk roman ve çizgi romanlarının tematik incelenmesi	Yüksek Lisans	Uludağ Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı
62	385964	2014	Çizgi romanların çocuk eğitimi açısından incelenmesi	Yüksek Lisans	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı
63	375284	2014	Türk sinemasında 1960-1980 yılları arasında çizgi roman uyarlaması fantastik filmlerde erkek kahraman temsili	Yüksek Lisans	Anadolu Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Sinema Televizyon Ana Bilim Dalı
64	365756	2014	Türk Sineması'nda çizgi roman uyarlaması ve Zagor	Yüksek Lisans	Beykent Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Sinema Televizyon Sanat Dalı
65	366519	2014	Vatandaşlık ve demokrasi eğitimi dersinde eğitici çizgi roman kullanımının bilişsel ve duyuşsal öğrenmelere etkisi	Doktora	Atatürk Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı
66	339076	2013	Çizgi romanın İngilizcenin yabancı dil olarak öğretiminde rolü	Yüksek Lisans	Hacettepe Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Yabancı Dil Öğretimi Ana Bilim Dalı
67	354656	2013	Çizgi-roman tekniği ile geliştirilen bilim-kurgu hikayelerinin öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerinin ve fiziğe ilişkin tutumlarının gelişimine etkisi	Yüksek Lisans	Gazi Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Fizik Öğretmenliği Bilim Dalı
68	333498	2013	Moda tasarımı eğitimi alan öğrencilerin popüler kültür ürünü olan çizgi roman ve kahramanlarının günümüz modası ve yaratıcılıklarına etkilerine dair görüşleri	Yüksek Lisans	Gazi Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Mesleki Resim Eğitimi Bilim Dalı
69	332647	2013	Seçilen bir çizgi romanın okuduğunu anlama üzerine etkisi	Yüksek Lisans	Çağ Üniversitesi	Sosyal Bilimler	İngiliz Dili Eğitimi Ana Bilim Dalı
70	332798	2013	Türk sinemasında çizgi roman uyarlamaları	Yüksek Lisans	Beykent Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Sinema Televizyon Sanat Dalı
71	302165	2011	Amerikan kültüründe mit ve kahraman Washington Irving ve Mark Twain kısa hikayelerinden Marvel çizgi romanlarına kadar mit yaratımı ve kahraman temsillerinin incelenmesi	Yüksek Lisans	Ankara Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bilim Dalı

72	308411	2011	Çizgi romanların yabancı dil olarak Fransızca öğretimindeki yeri	Yüksek Lisans	Hacettepe Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Fransız Dili Eğitimi Ana Bilim Dalı
73	280088	2011	Marc-Antoine Mathieu'nün Resim çizgi romanının gösterge bilimsel analizi	Yüksek Lisans	İstanbul Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Fransız Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı
74	292938	2011	Modern mitoloji üretiminde fantastik Franco-Belge BD (çizgi roman)	Sanatta Yeterlilik	Dokuz Eylül Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Grafik Ana Sanat Dalı
75	289590	2011	Reddit ve Tarkan çizgi romanlarının yapısal açıdan karşılaştırılması	Yüksek Lisans	Yeditepe Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Karşılaştırmalı Edebiyat Ana Bilim Dalı
76	303683	2011	Yüksek öğretimde yöneticilik eğitimi ve yeni bir öğretim yöntemi olarak interaktif çizgi roman Yöntemin yarattığı faydalılık algısı üzerine bir araştırma	Doktora	İstanbul Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Yönetim ve Organizasyon Bilim Dalı
77	257475	2010	1960'lardan 1990'lara Karaoğlan çizgi romanındaki milliyetçi söylemler ve kadının yeri	Yüksek Lisans	Ege Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Genel Gazetecilik Bilim Dalı
78	278078	2010	İlköğretim Fransız dili eğitiminde çizgi romanların öğreticiliği	Yüksek Lisans	Gazi Üniversitesi	Eğitim Bilimleri	Fransızca Öğretmenliği Bilim Dalı
79	263289	2010	Tüketim mallarında çizgi roman kahramanlarının kullanılmasının marka bilinirliğine etkisi	Yüksek Lisans	Ege Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Reklamcılık Bilim Dalı
80	257016	2009	Çizgi romanda mimari kurgunun temsili	Yüksek Lisans	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	Fen Bilimleri	Mimari Tasarım Bilim Dalı
81	236045	2008	Bir kültürel direniş aracı olarak Japon çizgi romanı (Manga)'nın incelenmesi	Sanatta Yeterlilik	Dokuz Eylül Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Grafik Ana Sanat Dalı
82	261623	2008	Kahraman olgusunun çizgi romandan sinemaya uyarlamadaki görünümü Tarkan ve Conan örnekleri	Doktora	İstanbul Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Radio Televizyon ve Sinema Ana Bilim Dalı
83	257593	2007	Grafik anlatım diliyle farklılık yaratan çizgi romanlar ve yaratıcıları	Yüksek Lisans	Marmara Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Grafik Ana Sanat Dalı
84	186891	2006	Popüler kültürel imgeler açısından Tarkan Çizgi romanı üzerinde bir inceleme	Yüksek Lisans	Gazi Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Gazetecilik Ana Bilim Dalı
85	217008	2006	Süreç odaklı bir bakışla Türkiye'de çizgi roman çevirileri	Yüksek Lisans	İstanbul Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Çeviri Bilim Dalı
86	622609	2017	İlkokul tarih öğretiminde çizgi roman kullanımı	Yüksek Lisans	Trakya Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Görsel Kültür Ana Bilim Dalı
87	159911	2005	Çizgi romanda Türk kimliği	Yüksek Lisans	Hacettepe Üniversitesi	Sosyal Bilimler	Grafik Ana Sanat Dalı
88	162667	2005	çizgi romanda grafik tasarımın ilkeleri	Yüksek Lisans	Dokuz Eylül Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Grafik Ana Sanat Dalı
89	160307	2005	İnternette çizgi roman uygulamaları	Yüksek Lisans	Hacettepe Üniversitesi	Güzel Sanatlar	Grafik Ana Sanat Dalı

"Journal of Education and New Approaches - JENA" is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).